

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Emil Aarestrups samlede skrifter

Citation: Aarestrup, Emil: "Emil Aarestrups samlede skrifter", i Aarestrup, Emil: *Emil Aarestrups samlede skrifter*, udg. af Hans Brix ; Palle Raunkjær , C. A. Reitzel, 1976, s.VII.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-aare04val-shoot-idm139983156218128.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Emil Aarestrups samlede skrifter

FREMTIDEN

I

Alting bagvendt og forkludret!
Plumpe Masser, ingen Sjæle!
Himlen graa og Jorden niuddret,
Mere tydsk, end dansk vort Mæle!

II

Usle Stæder, øde Havne,
Ingen Træer meer i Skoven,
Aadsel kun for Krigens Ravne
Ligger Danmarks Ø i Voven.

III

Ha - til Trods for hiint og dette -
Her - jeg føler Panden gløde -
Her jeg fødtes; her de rette
Hjemmets Toner klang saa søde!

IV

Her - om ogsaa Alting knækker
Om end Alt er nærvæd Bunden -
Her - en indre Vished lægger
Mig det Spaadomsord i Munden -

V

Her skal vore Børn sig tumle
Stolt, fordi de her har hjemme;
Her - lad kun Forsagthed mumle
Hæve frie den frie Stemme.

VI

Her, naar vore Been er gjemte
Under Høien, for at smuldre,
Skal paany de hartad glemte
Frihedsmelodier buldre -

VII

Byerne sig modigt tætte,
Landet smile, Søen skumme,
Og kun Herskesygens Jette,
Som en Ulv i Lænker, brumme.

3

DEN FØRSTE BØN

Ungersvendens Eed jeg kjender,
Blussende han sværger paa,
At hans hele Hjerte brænder,
At han kan vor Sjæl forstaae.
Vel! den høie Ild er skjøn;
O, men vi til Troskab trænge -
Derfor, hør min første Bøn:
Elsk mig lidt og elsk mig længe!

Naar den friske Blomstring svinder,
Haanden ryster mat og svag,
Naar de fordums runde Kinder
Rynkes mere Dag for Dag:
Hvad har Hjertet da til Løn?
Troskab, kun til dig vi trænge -
Derfor, hør min første Bøn:
Elsk mig lidt og elsk mig længe!

Og, naar til den lange Slummer
Øiet lukker sine Blik,
Naar den blege Mund forstummer,
Haanden giver sidste Tryk:
Kjærlighed, hvad er din Løn?
Evig vi til Troskab trænge -
Derfor, hør min første Bøn:
Elsk mig lidt og elsk mig længe!

4

DRØMMEN.

I

Jeg drømte, at jeg saae dig staae
I dunkle Telt,
Ved Nattens Lampe, hvor jeg laae,
En mødig Helt

II

Jeg drømte, at du saae dig om,
Med frygtsomt Blik,
Og lyttede, om nogen kom,
Om Nogen gik.

III

Jeg drømte, at du slog med Flid
Din Kjortelbræm
Op over Armen, rund og hvid.
Og sneg dig frem.

IV

Jeg drømte, at din høire Haand
Et Glavind drog
Ud af det mørke Klædebon -
Mit Hjerte slog!

V

Der stod du, rædselfuld og bleg,
En rank Judith,
Og i min Strube følte jeg
Det dybe Snit.

5

VI

Med Haanden knyttet i mit Haar,
Bestænkt med Blod,
Du stirred paa det røde Saar,
Med sælsomt Mod.

VII

Min Pande var saa hvid som Sne -
Den kyssed du;
Min Mund, den var saa kold som Sne
Den kyssed du.

6

GAADELØSNINGEN.

Dit drømmerige, tankefyldte,
Besynderlige Blik - det leder,
Indseer du nok, til mangehaande

Henrivende Sandsynligheder.

Jeg sover Ingen Nat; jeg tænker,

Jeg grubler paa, at kunne raade
Den ubekjendte Stjernetaages
Forunderlige Skrift og Gaade.

Som hine østerlandske Prindsler,
Der nærmed sig den Grusom-Skjønne,
Vil jeg forsøge Gaadens Løsning;
Jeg veed, hvordan du kan belønne.

Skjøndt Faren er fast endnu større
End da man ikkun fordred Blodet
Thi naar man risikerer Hjertet
Hvad nytter det, man holder Hoedet?

7

DIFFICILE EST SATIRAM NON SCRIBERE.

Mit Lands collegiale Kløgt jeg priser,
Nu da jeg seer, af alleslags Aviser,
Hvordan man enes om - en Adfærd ikke,
Hvorefter hele Verden sukker,
Der kunde sætte Liv i døde Skikke,
Og puste meer end Støv af gamle Krukker -
Nei, Maalet sættes mindre for det første;
Man vil kun refusere Nytaarsgaven,
Og, skjøndt ei ganske gaae og tørste,
Dog passe, at man ei fordærver Maven.

8

KJÆRE VEN! JEG HAR FAAET EN MANEER

Nysted 23de Dcbr. 1837

Kjære Ven! Jeg har faaet en Maneer - som Du seer - der behager mig, om ikke Andre, meer og meer, - hvorved jeg i en Fart, - meget snart, - og med al Uleilighed spart, - kan gjøre mit Inderste klart, - sige hvad jeg vil, rimet og rart, - paa en konstig Art, - og uden Beskyldelse - for Mangel paa givne Løfters Opfyldelse - Ja, jeg kan hive, - drive - alle mulige Sager ind i Brevets fiirkantede Skive, - om de var nok saa stive. - Saaledes for Exempel - rækker jeg Dig nu, under eget Stempel, - mit poetiske Tempel, - ikke af Kort, - der falde omkuld og veires bort, - men af Blade, - saa hvide og fine som om de gjemte Chocolate, - og beder Dig indstændigst, - ubændigst, - hvormeget end Interessen - byder Dig, at det, der kommer fra Pressen - snarest muligt kritiseres - maltraiteres, - spoleres - og som Maculatur til Kræmmerhuse approberes, - at Du, siger jeg, dog, - af Venskab for mig arme Skrog - og min Bog, - gjør Alt hvad Du anseer for Mulighed, - for at prise i Digtekonsten min Duelighed, - min Muses Jomfrulighed; - at Du løf- ter til Skyerne, - og udbasuner i Byerne - min Pens elastiske, - plastiske, - bombastiske 9 - Sprætninger og Sprutninger, - min Hjernes gode Beslutninger, - til Trods for Forstandens Forputninger; - min Ærefrygt for det Loyale, _ Colossale, - Ideale, - Universale, - og at Du skjuler mit Hang til det Gale, - Fatale, - Liberale, - Triviale, - uden Hoved og Hale, - der

lyser ud af min Tale. - Jeg beder Dig, ikke genere - Dig for at recom- mandere - til Alle og Enhver, - men især - ved L'hombrebordet i Klubberne, - paa Børsen til ærlige Folk og Beskupperne, - i Damecircler til Egestubberne, - saavel som til Rosenknupperne - mig, din intimeste Ven iblandt Aarestrupperne!

Lad Ingen læse, - stikke sin Næse - i dette Mudder - og Sludder; - især ikke den, med mine Sager i længere Tid asende, - stakkels Winther, saa bliver han rasende. - Men hils Din Broder, - No 2 blandt gode Ho'eder, - hvem jeg snart skriver til, som jeg formoder; - og hende, - som Du har gjort til tvende, - maaskee til trende, - O, jeg er reent overende! - din søde, - bløde, - kjærlige, - herlige - Ægtehustru og Frue, - der smykker Din Sal og Din Stue, - bedre end Raphaels ypperste Billede, - om Du det stillede - hen, - min Ven, - farveblændende, - hjertetændende, - Uskyld og Fromhed sendende, - paa Skjødet en Engel, - i Haanden en Liliestengel. -

Og nu, farvel! Han, som kaster - Sneen om 10 vaklende Taarne og vildfarne Master, - klumper Havet til lis, - og lader Stjernerne synge sin Friis, - han vogte Dig Huset for Fare! - Han Dit Hjerte og Alt, hvad dertil hører, bevare ! - i det nye Aar som i det gamle! - Han eengang os Alle, som glade Børn, om sin Skammel forsamle! - -

Din E Aarestrup

11

KJÆRE VÆRSLEVSKE VENNER

Nysted 24de December 1837,

Kjære værslevske Venner! - Tag af mine Hænder - det, som i kjender, - den lille Gnist af Digterild, som brænder - hvordan jeg mig ender og vender, - hvordan i Aaget man ogsaa mig spænder, - hvor haard end Nødden er under mine Tænder, - modtag disse Blade, jeg sender; - de muddrede, - pluddrede, - forkluddrede - har I ingen Andeel i; men desmere i de hjertelige, - vel- lystigsmertelige, - hyggelige, - ikke altfor vederstyggelige, - kortsagt heldige og lykkelige. - Lad disse Blade kalde tilbage, - Venner, de henrundne Dage, - da jeg drak i Eders Huus - af det gjæstfrie Kruus, - tog mig en Priis, Isak, af dit Smms, - og da Din Thrine dækked mig Disken, - med Fuglen og Fisken, - med Kniv og Gaffel, - med Viin og Karaffel, - Syltetøi og Vaffel, - og Eders Vittighed lyste over det landlige Taffel. - Lad disse Blade kalde tilbage - de henrundne Dage, - da Munterhed og Skrantenhed, - Glæde og Vrantenhed, - Overgivenhed og Trøstighed, - Hengivenhed og Lystighed, - Geburtsdagsl'hombere og Onsdagswisthen, - Jordbærret paa Ranken og Abrikosen paa Qvisten, - Paaskeægget og Julegrøden, - Maaneskinnet og Aftenrøden, - hvert Skud, hvori vi forgrenede, 12

- hver Glut, som Gud os forlehnede, - os meer og mere forenede. - Lad disse Blade kalde tilbage - de henrundne Dage, - samle - det Gamle, - fæste - det Næste, - gjæste - det Nye og hvad endnu kan reste, - samt anbefale mig paa det Bedste - til alle nordsjællandske Præstekoner og Præste. - Vi leve her som I sagtens kan tænke, - som en Hund i sin Lænke, - en Fugl i sit Buur, - vor hele Opmuntring er den gamle Madam Suhr. - Det fyger - og ryger, - knærker - og værker, - hvæser - og blæser; - istedenfor at leve, jeg læser; - Brændet er vaadt, - Tørven lugter ikke godt, - Brødet raat, - Melkefadet blaat, - Børnenes Næser fulde af -; - Alle Blade ere faldne af Rosen; - Posekiggerne føle paa Posen; - Tiggerunger løbe omkring med Lasen - om Hasen; - vores Præst er ikke engang en Æsel, men et Asen, - og Byfogdens nye Seletøi hele Julestadsen. - Men Du, Gudværeløvet, - er lykkelig med dit skaldede Hoved, - og med Dig er lykkelig Dine: - Din muntre, overgivne Thrine, - mere vant til Børn, end til Mavepine; - Din nye Frøken, - der, hvis du har glemte det, kan lære Dig Brøken; - FASTER - i Sengens varme Plaster; - Hanne - med den kloge Pande; - Noline og Emilie - den ene en Conchilie - den anden en Lilie; - Rasmus og Mølle - en Prygl og en Kølle; - Jacobus, - der studerer paa sin Globus; - og endnu mange, - som ikke mine Rum kan lange. - Ja, Du er lykkelig, - det siger jeg 13 udtrykkelig, - og Han, som gjorde Dig Marken grødende, - Svinet fødende, - Dit Hjerte elskeligt og glødende, - Han vogte og bevare, - med sine Engles Jule- og Nytaarskare - Dig og Dine, - saavel som mig og mine; - Han i det nye Aar os lette, - hvad vi skal bære, som han har gjort i dette; - Han knytte med sin Haand - uopløseligen vore Venskabsbaand, - og blæse paa os med sin Aand!

Alle Dines og Din Ven
E Aarestrup

14

TILEGNELSE.

Her seer Du nogle Digte
Et yndigt Allehaande;
Men det er dine Læber
I mine Vers, som aande.

Jeg dirrer kun som Strengen,
Der af din Finger røres;
Jeg er det fjerne Eccho,
Som af din Stemme høres.

Det Stilhedsdyb, i hvilket
Dit mindste Suk gjenlyder,
Det Speil, hvori dit Aasyn
Sin skjønnne Straale bryder.

Du er det fine Øre,
Hvorom sig Lokken kruser,
Og jeg den hule Concha,
Som koger og som suser

Som trods sin indre Tomhed
Harmonisk lader høre
En Brummen og en Syngen -
Men kun, kun ved Dit Øre!

15

KONGENS SKAAL.

I

En Konge, veed vi, fødes,
Af Held og Uheld mødes,
Hans Skjæbne ligner vor;
For ham kan Bladet vendes,
Hans Liv, som vort, maa endes,
Der er ei andet for.
Chor:
Der er, der er, der er, der er,
Der er ei andet for!

II

Snart løftes han til Skyen,
Og trækkes gennem Byen,
Ved alle Klokkers Klang
Snart mukker man og pukker
Og hele Folket sukker
Sin dybe Klagesang
Chor:
Ak ja, ak ja, ak ja, ak ja,
Sin dybe Klagesang

III

Dog rettest Skjelnemærke
Paa Nordens Sønner stærke
Var altid Troskabs Dyd;
Og ikke blot i Munden,
Men godtbeviist i Grunden
Den er de Danskes Pryd.
16 Chor:
Ja den, ja den, ja den, ja den
Er alle Danskes Pryd!

IV

Derfor skal Kongen æres,
Hvordan vi end besværes
Af tunge Byrders Tal,
Saalænge Nordens Sæder
Det danske Hjerter glæder,
I Hytte som i Hal.
Chor:
Ja vel, ja vel, ja vel, ja vel,
I Hytte som i Hal!

V

Ham vil vi ikke laste,
Paa ham ei Skylden kaste,
Naar Lykken gik imod;
Mindst naar i Oldingshaanden
Han Sceptret har, og Aanden
Udviser ædelt Mod.
Chor:
Mindst naar, mindst naar, mindst naar, mindst naar
Han viser ædelt Mod!

VI

Det har Kong Fredrik prøvet;
For hvad han vel har øvet
Og endnu øve vil,
17 Har Folket, tusindtunget,
Lovpriist ham og lovsjunget
Og raabt ham Hurra til.
Chor:
Og end, og end, og end, og end
Ham raaber Hurra til!

VII

Kong Fredrik leve længe!
Med eller uden Penge,
Vor Troskab varer ved.
Hil ham, den gode Konning,
Hans Døttre og hans Dronning,
Hans Slægt i sidste Led!
Chor:
Hil ham, hil ham, hil ham, hil ham
Og hans i sidste Led!

18

GRAVRØSTEN.

I

Omfyget af Sneen,
Af Stormen ombuldret,
Besøgte hun Graven,
Hvor Elskeren smuldred.

II

Hun banked paa Høien:

"O er du herinde,
Saa tal et Par Ord til
Din gamle Veninde!"

III

Da lød det fra Dybet
Som Regnen, der risler,
Som Sneen, der flyger,
Som Bladet, der hvidsier:

IV

"Veninde, jeg hører
Din Stemme fraoven,
Hvor Stormene hyle
Om Bjerget og Skoven.

V

Aar har jeg nu blundet,
Nætter og Dage;
Af min unge Skabning
Er kun en Beenrad tilbage.

19

VI

Ei til Graad har jeg Ørne,
Ei Mund til at smile,
Men jeg føler henede
Den dybeste Hvile.

VII

En Stilhed, som Ingen
Deroppe erfarer,
En Ro, som Ingen
I Livet forklarer.

VIII

Gak hjem til din Celle,
Gak hjem til dit Huus;
Der høres ei meget
Til Suus og til Bruus.

IX

Tag Tenen i Haand
Baade Natten og Dagen,
Og spind til din Kiste
Det sølvhvide Lagen.

X

De fire smaa Planker
Om Liget saa koldt,
De kunne ei pyntes
For dyrt og for stolt.

XI

De Roser, du har
I dit Vindue, hent,
Og plant dem paa Graven
Den har det fortjent!"

XII

Hun hørte ei mere,
Saa gjerne hun vilde,
Hun sank i en Drive,
Dødfrossen og stille.

21

DEN HAR DU TABT, DEN KJÆDE

I

Den har du tabt, den Kjæde,
Den gyldne, smidiglange,
Der om din Hals sig snoede
Syvgange som en Slange?

II

Den har du tabt, den Kjæde,
Jeg kasted dig om Barmen,
Da førstegang, beseiret,
Du sank mig stum i Armen?

III

Den har du tabt, som skulde
Det faste Vidne være,
Betyde Evigheden
Og skjænke Troskabslære?

IV

Det Varsel er ei ilde!
Et Tegn, at man bør ændse
Det nøgne Virkelige -

Symbolet har sin Grændse

V

Ei meer den gyldne Bøile
Udhamret let af Ærtset
Skal sig om Halsen slynge -
Det har den selv forskjærtset

22

VI

Troløs er den mig vorden
De travle Dverges Lænke -
Nu maa jeg paa en anden -
Tak, gode Guder! - tænke!

VII

Af mine Anne sluttet
Det nye Halsbaand bringes
I hvilket - tidligt, silde -
Din hele Skjønhed tvinges -

VIII

Det Halsbaand vil dig følge
Det veed jeg, til det Sidste -
Det kan du lukke, aabne -
Det kan du aldrig miste.

23

TIL O. BANG.

I

Mellem Lolliker tilhuse,
Ubekjendt, en frygtsom Mø,
Var i mange Aar min Muse
Paa den fugtigkolde Ø.

II

I mit Kammer sluttet inde
Randt for hende Tiden hen -
Knap hun havde en Veninde,
Endnu mindre nogen Ven.

III

See, da blev hun utaalmodig,
Saa i Speilet sig: hvordan?
Ak, din Synd mod niig er blodig,
Utaknemmelige Mand!

IV

Er ei disse Lokker lange?
Denne Kløft i Hagen smuk?
Ikke mere som en Fange
Vil jeg høre dine Suk.

V

Jeg vil ud; det er paa Tiden -
Aabn mig Døren! - og hun gik
Som bekjendt, ei længe siden
Er det, hun sin Frihed fik.

VI

Hvo beskriver nu min Spænding,
Mine Tvivl: hvordan det gaaer?
Hvad man siger? hvilken Vending
Hendes Flugt i Verden faaer?

VII

Sneen taarned sig paa Marken,
Modløs jeg i Hjemmet sad,
Noa Hig, beklemt i Arken,
Da der bragtes mig et Blad -

VIII

Trøsteligt som Oliebladet -
Venlig Hilsen var deri;
Skriften saae jeg, perleradet,
Fuld af Riim og Poesie.

IX

Fra hvem anden kan vel disse
Linier komme, end fra ham?
See i Krogen! - Ja, tilvisse!
Det bekjendte Monogram!

X

Ham, jeg elsker! ham, jeg ærer!
Hvem Apollo, dobbelt god,
Gav mig til en dobbelt Lærer -
O, det styrkede mit Mod!

XI

Han, hvis faderlige Venskab
Jeg alt nød som Ungersvend,
25 Har med Musen gjort Bekjendtskab,
Og er ogsaa hendes Ven!

XII

Af sin egen Muse drevet,
I sin egen, muntre Stil,
Har han letbegeistret skrevet,
Flyvende, med Hast og lil -

XIII

Linier, saa yndigt vundne
Som den Krølle, Venus slaaer
Om sin Finger, og dog bundne
Som Apollos Pandehaar.

XIV

Lunefulde, alvorsfulde,
Lægende, af bedsle Slags,
Men især saa vennehulde -
Derfor maa jeg svare strax.

XV

Svare som mit Hjerte byder,
Takke som jeg bedst formaaer,
Ih vor svagt det ogsaa lyder
Og hvor daarligt end det gaaer.

XVI

- Medens Bonde-Slæden tumler
Ilenad Veiens glalle Spor,
Paa en Sygcreise, mumler
Jeg i Skjæget disse Ord: -

26

XVII

Alle skjønnne Glæder samle
Sig om ham, der i mit Bryst
Vennehuld betvang de gamle
Tvivl og skabte uvant Lyst!

XVIII

Muserne, i Chor tilsammen.
Eros, ak, den sjeldne Gjæst,
Være hos ham, tænde Flammen
Til en evig Ungdomsfest!

XIX

Lad kun Sygeskaren ringe!
Lad kun Klagen sukkes frem!
Vise Raad vil Alle bringe,
Som fra Oldtids templet, hjem.

XX

Og naar tusind Krandsse hænge,
Ofrede til Templets Gud,
Legende med Lyrens Strenge
Hvile Lægehaanden ud!

27

THORVALDSEN.

MORGENSTUNDEN.

Guldharnisket Septembersolen gryer -
See, hvor den med den sidste Skumring strider!
I Purpur hyllet Øresundet glider
Til Hovedstaden for de danske Byer.

Charlottenborg! hvordan? I Glands fornyer
Sig dine Fløie, dine mørke Sider -
Og Hallandsaas? hvor festlig sig udvider
Din Baldachin af Himmelblaat og Skyer!

Hvad Høitid holdes? - Ei Kartoven dundrer,
Ei Trommen hvirvler - Dybest Stilhed leirer
Sig rundt omkring - Jeg hører Musen svare:

Hvo støier vildt og frækt, naar man beundrer?
En Konstens Drot er draget ind; ham feirer
Den danske Morgen med sin Skjønhedsskare.

MUSEET.

Ofte har Armod rakt sin Skjærv, at fremme
Pragtbygninger - ei spurgtes om den vilde -
Den Bygning, vi vil bygge, er kun lille,
En Kube kun, et Skjønheds Honninggjemme.
28 Ræk da en hjælpsom Haand Enhver herhjemme!
Giv eders Skjærv - og lad jer ei forvilde -
I Alle, som i Hjertet føler »stille
For Konstens ædle Sprog et dunkelt Nemme.

Det er ei blot til de studeerte Hjerner,
Eiheller blot til Mænd med Baand og Stjerner,
Skjønhedsgudinden kaster sine Blikke -

Almuens Barn, hvis Kræfter Ingen maalte,
Har hun af Sødmen, hendes Øie straalte,
Som oftest ladet allerdybest drikke.

OPFORDRING

Raab Hurra kun fra Øster og til Vester!
Bring Fakkeltog, drik Skaaler over Skaaler!

Benaad ham kun med Titler og med Straaler,
Og byd til Bords ham med e f; tusind Gjæster -

Indret de prægtigste af alle Fester,
Gjør Alt, hvad Kongen og hvad Folket taaler
Med Tankeblid den store Sværm han maaler:
Alt det er saare godt; dog Noget rester.

O kan du, danske Sommer, endnu funkle
Med nogle Nætter, varme, stjerne dunkle,
Med nogle Dage, blomsterfyldte, klare -

29 Skjænk ham de deiligste, som Norden skabte!
Prøv at erstatte, hvad i Syd han tabte,
Og i det gamle Hjem ham at bevare!

BEVIDNELSE.

Tro ei, at det er Kjøbenhavn alene,
Der jubler til den store Konstners Ære;
Vel kunde Landets Børn ei alle være
Tilstede just med Sang og Flag og Grene,

Ved hin Velkomstens prætigskjønne Scene
Det Vidne tør dog Musen dristig bære:
At samme Følelser vi Alle nære,
Og lige hjerteligt det Alle mene.

Saavidt som Danmark grønnes under Lide,
Er ingen Sjæl, som ikke byder Gjæsten
Velkommen atter i det gamle Thule!

Ja, selv Philistren lægger taus tilside
Det Blad, der har beskrevet Folkefesten,
Og kan ei en Begeistringstaare skjule.

DET EGENTLIGE

Hvad var det Mærkeligste dog ved Sagen?
Hvad var det Frydeligste dog ved Klagen?

30

Det os mest Gribende ved Velkomstsangen,
Og det mest Straalende paa Høitidsdagen?

Det var - hvortil man snart igjen see Magen!
Det Ideales Seier over Trangen,
Det Ædles sikke Høide over Rangen,
Og en Forstummelse af Hverdags-Klagen.

Det var ei nogen Jublen hen i Taaget,
Ei noget Skraal af sammenløbne Dreng,
Det Folkeraab, som lød og endnu lyder;

I>et var det Sande, som vil ud med Sproget,
Det ubevidste Skjønne, der, om længe,
Uændset holdt tilbage, dog tilsidst udbryder.

31

CRITIK

Hvad Publikum har fundet for et Hold
I hans Produkter er mig ubegribeligt;
Thi allevegne seer man i hans Digt:
En nøgen Philosoph og en paaklædt Apoll.

32

YNDIG ER OUREBYGAARD I SOMMERENS BLUSSENDE SKJØNHED

Yndig er Ourebygaard i Sommerens blussende Skjønhed
Med den glindsende Fjord, Marker og Skov ved sin Fod;
Fagert det hvide Slot sig hyller i kjølende Skygger
Som for Solen en Mø grønt i det flagrende Slør
Reisende komme at see de duftende Roser og Ranker
Gangenes ziirlige Bugt, Skjønheds og Roligheds Hjem
Alle beundre den Haand, der ordned den landlige Rigdom,
Og i Naturens Skjød sy sled med lykkelig Konst
Skibene seile forbi den skovrige Kyst, og med Stolthed
Vaier det danske Flag: her er der hjemligt og godt -
Alle, hvadenten de kom i glimrende Vogne, fulgt af en Støvsky
Eller paa vandrende Fod, støttet til Betlerens Stav -
Alle forlade dig, Ourebygaard, med Tak og med Glæde,
Ønskende Lykke og Held over dit gjæstfrie Tag -
33 Men ved Vintertid, naar Solen kaster tungsindigt
Enkelte Blik - som nu - over den knagende lis,
Ingen Sommerfugl mere omflagrer de buskede Volde,
Skoven mangler sit Løv, Marken sit bølgende Ax -
Sug, hvad kalder idag den festlige Skare til Slottet?
Som var Naturen paany vaagnet til Blomstring og Liv?
Stille du smiler, og hvidsker i Øret den fremmede Spørger:
Viid, i mit Indre er, Sommer og Vinter, en Flor -
Ei blot, oplækket ved Ovnens Glød, af sydlige Væxter,
O, en langt sjeldnere Flor, fager og prægtig at see -
Men blandt hvad Yndigt og Bly du finder omhvælvet af Muren
Og af hvad Kraftigt og Stærkt Huset med Rette er stolt -
Festen gjelder idag kun een - men een fremfor alle -
Een, i hvis rene Sjæl, Blomstringen evig er ung
Borgens Frue, den ædle, hvis Sind er stille og ydmygt
Men i hvis skjulteste Vraa ikkun det Gode har Hjem
Er du en Ynder af Floras rige, afvexlende Grupper
Det som kan svare til dem finder du i hendes Sjæl
34 Andagtens Evighedsblomst har der sin frodige Jordbund
Blidhedens stille Grønt qvæger det fremmede Blik

Troskabslilien groer og spreder i Skyggen sin Vellugt,
Venskabs rankende Blomst, Ømheds Rose, de blaa
Gavmildhedens undseelige Blomster - For- glemmegeiskarer Fylde hver lønlig Krog Øiet
tør nærme sig til -
Men - alt formeget jeg talte - her hades den leflende Ordstrøm
Og selv Sandhedens Røst saarer, som Roes og som Bram.
Kom i den gjæstfri Sal! see Kredsens smilende Lykke
Og, har du glædet dit Syn, hæv da til Himlen din Bøn
At den vil skjærme og frede hvad den jo selv har opelsket
Og at den herlige Flor længe maa blomstre som nu -

35

MIN VEN - CHRISTIAN PETERSEN

Saxkjøbing 16de Jan. 1839.

Min Ven - Christian Petersen! -

Du kan tænke, hvorledes jeg over Dit Brev forleden - kom i Heden; - søgte blandt mine Sager heden og deden; - i alle Skuffer foroven og nedent; - maalte i Længden og Bres den; - prøved at skille Klinten fra Hveden; - trak min Staalpen, og stak den atter i Skeden; - puslede Kammen; - pryglede Ammen; - beed af Madammen; - stirred i Kakkellovnsflammen; - slog Hænderne sammen; - og dog tilsidst, Forlangendet ei honoreerte, - men, som den belgiske Bank, falleerte. - Imidlertid menes, - naar Tid forlenes, - og Kræfterne enes, - at Vexelbefalingen - trods, som sædvanlig, Forhalingen, - ikke skal im- mer savne Betalingen. - Med Rette bliver Du skarlagensrød, - over dette tragikomiske Stød, - Din Vens Nød, - og ringe poetiske Levebrød. - Men, hvorfra i Hast skulde jeg hente - det man kunde fordre, skjøndt ikke vente, - det Fornuftigdydige, - Hørige og Lydige, - ikke Anmassende, - men høist Anpassende, - ikke kritiske - eller politiske, - 36 men Vanillesøde, - Ederduunbiøde, - Publikumsmeltende, - Bravoombeltende, - kort- sagt, Smagfuldtsmidige, - Konstigtusindsidige, - hvor jeg var vant til at finde det Stridige, - Utidige, - det Plumpe, - saavel med Hensyn til Mellemsykke som -, - hvor Hovedet var for stort, - Hjertet forgjort, - og det Hele ikke bedre end -. - Ak, jeg elendige Frakker! - Upoetiske Poppegøie- og Pølsesnakker! - Mine Collegers alleruværdigste Makker! - Jeg beder, at Du paa min undseelige Muses Vegne, - og paa mine egne, - med al den Elegants, som nu er Moden, - og som Du kjender, haaber jeg, fra Roden - og Urteboden, - hilser i hendes comfortable Stue - den talentfulde Frue, - hvis Yndigheders Skue - mig altid var en sand, æsthetisk Be- spiisning, - en hellig Underviisning; - hvis Stemmes Klangfigurer - dybt i min Sjæl har trukket sine Furer; - samt, ikke mindre, - hendes Mand, djærv af Ydre som af Indre, - han, der af Digternes Klumper - og Stumper, - Huller - og Nuller - gjør, ei blot et Bulder, - men Helte med Ansigt og Skulder, - hvis Røst som en Torden ruller; - at Du dem begge, med tilbørlig Udfyldning, - fornøden Forgyltning, - og hvad dertil hører, bringer Din Vens Undskyldning, - at han, istedetfor Bidrag til Nydelsesforvoldningen, - Konstudfoldningen, - kortsagt Aftenunderholdningen den 20de Januar, - har, - hvormeget det end 37 Hjertet skar, - maattet give dette indholdsløse Svar.

Din EA.

P. S. Med næste Post, som fører Pakker,- om Hundreddalersedlerne og andre Ting jeg snakker.

38

KJØBENHAVNSKE MINDER.

I

O I grønne Bastioner,
Hvor den unge Martsviol
Stod ved Siden af Kanoner
I den friske Morgensol!

II

Marmorkirke, taus og eensom,
Ufuldført, musgroet og huul,
I hvis Helgennische Drengen,
Halv med Gysen, leged Skjul!

III

Hallandsaas, hvor jeg med Hurra,
Royalistisk nok, sprang om,
Naar, med mange røde Fakler,
Kongen fra Comedle kom!

IV

Gammelholm, hvor jeg Bekjendtskab
Gjorde med den Bølge top,
Paa hvis Ryg den danske Flaade
Ligger for at raadne op.

V

O I blanke Spiir og Taarne,
Hvor, hølt over Gadens Støi,
Alle mine Ungdomsdrømme
Med de hvide Duer fløi!

VI

Snevre, stelle Trappegange,
Med den danske Digtekunst
Under Taget, og forneden
Kjeiderhalsens Pøbeldunst!

VII

O I matbelyste Hjørner,
Hvor min uerfarne Sjæl
Mangen Skjønhed under Kysen
Kikked ved en Lygtepæl!

VIII

O du gamle Kongens Have!
Med din Buegang saa bred,
Hvor, som Herkules med Løven,
Konsten med Naturen stred!

IX

Rundetaarn, hvorfra jeg skued
Byens Tage, Rødt og Graat -
Hvor kun Himlen var det Store,
Og alt Andet var saa smaat

X

Pfenighausen, Pfenighausen!
Fra din Samling en Bandit
Koronato, brun og fiddet,
Gav min Sjæl romantisk Snit.

XI

O Charlottenborg med Salen
Gibsopfyldt og pittoresk!
40 Din Laokoon mig hvidsked
Førstegang et Par Ord Græsk!

XII

O Theatrets lyse Runddeel
Med din Loge smal og heed!
Femaarsbarn sad jeg deroppe,
Kjeded mig, og - spytted ned.

XIII

Hospitalets sorte Gitter!
Ha, en Stank af Dyvelsdræk!
Laasen klirrer, Hængslet skriger,
Bærebøren kommer - væk!

XIV

Og dog kan jeg ei løsrives -
Lindetræ med Bænken lav!
Hvor min Fader i det Grønne
Døende mig Haanden gav!

XV

Janitscharmusk ved Vagten!
Ak, som denne Amme her
Tysser paa sin Glut med Ranglen,
Støied du for Folket der!

XVI

Høresalens sorte Tavle!
Circler, Vinkler, Kragetær,
Naar jeg stirred, blev til lutter
Englehoeder - et især!

41

XVII

Kaffehuse og Aviser,
Politik og Snuustobak,
Til Avisen nu som dengang
Hørte Kage, hørte Snak

XVIII

Nørrefælled, hvor du ryster!
Sælgekoner staae for Skud
Stort i Holger Danskes Brillen
Tog sig Kongens Livcorps ud

XIX

Prægtig steg min hvide Drage
Høit mod Blæsten stod den fast
Gjødvad holder ikke bedre
Paa sit Blad, mod Vindens Kast

XX

Mig betager Hjertets Veemod
Spot og Spøg forslaae kun lidt
Gamle Minder, gamle Vunder
Springe op, og bløde tidt

XXI

Gjern du dette Blad, Veninde,
For Din Stambog blot bestemt
Ak i Kjøbenhavn har Alle,
Alle Venner snart mig glemt.

42

MIT BREV JEG SENDER

Mit Brev jeg sender - til en Herrens Tjener, - en af de bedste, jeg kjender, - den kjæreste blandt niine Venner. - Jeg vilde blive - til Alting rigtig kom ilive, - og ventede med Vilie - til den hvide Pindselilie, - Hyacintherne og Violerne - kom i Kjolerne, - til Vinterstøvet var blæst af Bogreolerne, - til mit Inderste var udluftet - og gjennemduftet, - til mit Øre var vakt af sin Dvale - ved Frørernes Tale, - og ved Slaget af Nattergale. - Nu iler min Muse, - medens Kilderne suse, - til de Værslvske Bakker og Gjestehuse; - hun flyver i Eders Midte, - og kan i Hast ikke hitte - Ord, smukke nok til Din kjære Thrine, - Hanne, Emilie og Nicoline, - til samtlige Sønerne, til Faster, kortsagt, til Dig og Dine; - Ingen er glemt, selv ikke de mindre, - hvis Navne jeg ei kan erindre; - hun bringer, med venlig Stemme, - Hilsen fra os alle herhjem- me; - (at det ogsaa er Dit Hjem, kan du ei glemme) - fra vore grønne Strande, - Indsøer og Vande, - fra Høiene og Kampestenene, - fra Skovene og Blomstergrenene, - fra Kirkemuren - og Agerfuren, - fra Rosen- og Hvidtjørnene, - fra alle Børnene, - og hvad jeg neppe behøver at melde, - fra Din gamle Doctor og hans Ægtefælle. - Du trækker Musen til en Side, - og gad nok vide, - 43

hvordan vi leve og Ilde - Nuvel! hun sukker - et enkelt Suk, som naar en Rørdrum klukker, - hun sænker Brynet, - Munden bliver lidt tvær og trynet; - Du bekymres ved Synet; - dog hurtig glatter sig Ansigtet blidere, - hun taler videre: - Din Doctor lever som andre Beenridere - og Steensnidere, - Pulsfølere - og Receptølere; - han har endnu Haar paa Toppen, - Kjole paa Kroppen, - men, som af en Flaske, der mangler Proppen, - er Geisten, den oplivende, - i Næsen og Hjertet rivende, - den digtende og skrivende, -- fremadilende og drivende, - henrunden - og forsvunden, - saa neppe Lugten spores paa Bunden, - og der er vel intet tabt derved i Grunden, - Hans Kone veed du, formerer, -> sig aarlig som en Svibel, skjøndt hun dog endnu saa taalelig florerer, - med Skuldre hvide og runde - med Tænder, som ere friske og sunde - med en naturlig Krøllesætning - med Nakkehaarets lange Fletning - med Kjo- lens Nedringelse - Barmens Optvingelse - og, hvis du det for noget regner, - med de bekjendte Sommerfregner. - Den ældste Søn Carolus - sluger daglig en Underviisningsbolus, - for ei at sige Pille, - og 12 Tvebakker spiser Clara, den mindste Lille. - Emma har flere Dyder, - end egentlige Lyder, - og broderede til Bedste for de Vandlidte Jyder. - Marie (Tilgivelse, - det Stof er for mat til Beskrivelse!) - Lad dig nøie med Antydelse -at hun og Thekla og Alfen ere mere Husets 44 Forhaabning, end Prydelse, - leve uden Fortrydelse, - anseende Livet endnu som en Nydelse. - Doctors Bolig er mindre vederstyggelig, - men for mig ei synderligen hyggelig; - Prosaisk er alt vort Eiende. - Ukrudtet, som ifjor, i Haugen det overveiende. - Men Doctoren selv? raaber du, mere om ham! - Han er min Blussel, hvisker Musen, min Skam! - Kalvesteg slugende, -- over Aviserne ru- vo gende - Sophapuderne knugende - lad den Streng fare! - Jeg vil helst Beretningen spare, - Dog - idag var en Undtagelse, Kjære, - han var som han burde være - i hans Hjerte var en Vederqvægelse - en sød og sværmerisk Bevægelse, - han skrabadde Musset af Kirsebærtræerne; - for at see Aaens Bugter reiste han sig paa Tæerne, - han strøg sig Haaret fra Panden - han gav alle Sorgerne Fanden, - greb Pennen - og skrev til Værslv til Ven- nen. - Send ham nu snart en Foraarsepistel, et Hyrdebrev, en Formaning og Paamindelse, - bring ham til Besindelse, - til sine Synders Erk j endelse, - til Omvendelse - og jeg velsigner Dine Ord og Din venlige Sendelse.

45

* *
_ _

I

"To grønne Øer sig mod Syden runde
- Smaragder i min Krones gamle Ring -
Selv gad jeg bo ved deres blanke Sunde,
I deres Egeskove holde Thing;
Fredsælle Mænd den fede Jordbund pløie,
Og til det Gode let de styres kan -"
Saa talte Kongen - speided med sit Øie -
Og sendte Jessen som Befalingsmand.

II

Og nu er fem og tyve Aar henrundne -
I Fred og Rolighed de vel forsvandt;
Men uden Liv og Kraft er de ei svundne,
Den indre Virksomhed sin Næring fandt.
I Markens Ax er kommet mere Grøde,
Og Skov og Eng nu mere frodig gro;
Hvormangen gylden Plet, som før laae øde!
I Dyndets Sted sig høiner Vei og Bro.

III

Ja, hvor vi glædes ved det Ny og Bedre,
Smaat eller Stort - hvo nægter, Jessens Aand,
Den Høitbetroedes, hvis Fest vi hædre,
Har styret og har ledet Flidens Haand?
46 Som Yngling vant til Kriگردont og Vaaben,
Var, hvor det gjaldt, han hurtig paa sit Sted;
Til Ret og Skjæl stod Veien Alle aaben,
Og Billigheden fik sin Stemme med.

IV

Sit Kald han røgtede til Gavn for Landet,
Sin Konge tro, med Mildhed og med Kløgt;
Utrættelig og brav - hvo siger andet? -
Og altid funden, naar hans Hjelp blev søgt
Han værnede om Fred og Livets Goder
For hver en Stilling og for hver en Stand;
Den rige Jorddrot var hans Ven og Broder,
Men intet mindre var hver Arbeidsmand.

V

Og derfor flager Skibet til hans Ære,
Og høit om Øen tordne Hædersskud,
Og derfor Landets Mænd forsamlet ere
I Høitidslag at tomme Bægret ud -
Tak, Jessen, for din Virken og din Stræben!
Tak for de fem og tyve Aar, som svandt!
Vor Skjønsomhed er ikke blot paa Læben,
Men i hvert ærligt Hjerte, som du vandt!

47

KOM, GUDSENGEL, STILLE DØD

I

Kom, Gudsengel, stille Død,
Læg mig hen til Ro og Hvile
Læg mig i min Moders Skjød
Under Mos og Taarepile

II

Jeg er træt af Dagens Blaa,
Træt af Nattens Stjernetaage -
Tornekrandsen har jeg paa -
O jeg kan ei længer vaage -

III

Jeg har grubiet mig saa sløv
Paa den svære Livets Gaade
Jeg er bleven ør og døv
Og kan intet mere raade

IV

Hjertet, som saa ungt og fast
Banked i sin Smerte
Med sin sidste Lykke brast
Koldt er nu mit Hjerte

V

Tag det bort, min mørke Ven!
Lad det Urnen fylde
Gravens Vugge - red mig den
Blødt du mig indhulle!

48

VI

Lad mig aande Gravens Duft!
See kun - Bægret har jeg drukket,
O for sidstegang lidt Luft!
Kun et Drag til Afskedssukket!

49

TIL KRITIKERNE -

Om Aanden skulde flagre noget vildt

I Digtekunstens muntre Tivoli,
Forskaan os for et simpelt Politi
Med Spanskrørs-Stok og Messing-Skilt.

Hold jer til det, som er og bliver slet,
Til det, der ei betyder noget Stort,
Til det, I selv bedst kunde have gjort,
Det kan I ordne, deri har I Ret

Men snak ei vidt og bredt i Gudens Lund
Om hvad i Konsten ei bør kaldes godt,
Thi vidste I, hvad der er vigtigt blot,
Saa vilde I beskedent holde Mund.

Er Musen eder ikke kjær - af sted!
Hun dør af Latter over eders Dom
At hun skal være knipsk og snerpet som
Den lille Tøs I gik til Præsten med!

Det Støv, som falder, hvor Apollo stred,
Det hører ei til det gemene Dynd!
I feier væk - - thi Poesiens Synd -
Om den veed ikkun Guderne Besked.

PATRIOTISK ELEGIE

I

Der var en Tid mit Fødeland
Var rigt paa Ros og Hæder -
Nu er det Tid, da hver en Mand
Fast af Forsagthed græder.

II

I fremmed Skib helst gaaer ombord
Vor Søn, naar han vil fare,
Og hjælper sig med fremmed Ord
Og vogter fremmed Vahre.

III

Skjøndt Marken som i fordums Tid
Sin gode Frugt har baaret
Er Lønnen ringe for vort Slid
Vort Brød er karrigt skaaret.

IV

Hver knap Erhverv, hver Draabe Sved,
Maa regnes ud og spares
Til Afbetaling paa - Gudveed
Hvormegen Gjæld der klares.

V

Udvortes Fred kun baader lidt,
Naar svundet er den indre;
Nu kræver Folket dristigt Sit,
Sit Drotten ikke mindre.

51

VI

Og begge trættes, kives, slaaes -
Kun rigtignok med Munden -
Til Alt, hvad giver Hold, gaaer los,
Og Fanden taer ved Hunden.

VII

Hvad reiser os det sjunkne Mod?
Hvor strækkes Frelserarmen?
Dig, Norge, med det frie Blod,
Dig slap vi selv fra Barmen.

VIII

I Sverrig fandt du, veed jeg vel,
En Broder værd at agte,
Men aldrig dog det svenske Fjeld
Dig saadan Hilsen bragte -

IX

Saa velbekjendt i hver din Havn,
Som fra den danske Bølge
Med Rugen i skumhvide Favn
Og Solskin i sit Følge.

X

Dig Frihedshjelman klæder smukt!
Jeg seer om dine Skuldre
De store Fyrreskoves Bugt
Og hører Fossen buldre -

XI

Du passer nu din egen Dont,
Dig skal de ikke rokke;
Du færdes frit, som du er vant,
Blandt dine Klippeblokke.

XII

Du krummer ei din stærke Ryg
For udenlandske Herrer;
Du leer, bag Frihedsskjoldet tryg,
Om ogsaa Avind snerrer.

XIII

Du ændser ikke Danmark meer,
Der synker hen, som Vraget,
Hvis Top man over Dybet seer
Og kjender kun paa - Flaget.

XIV

Vi see os om saa ynkelig
I Øster og i Vester,
Om Ingen er saa naadelig,
Han Foden paa os fæster.

XV

Vi har nedbrudt vor egen Aand
Vi har vort Gods forødet
Vi vilde kysse selv den Haand,
Der gav os Naadestødet.

53

FORSKJØNNELSEN.

I

Der var mere i mit Hjerte
End sædvanlig, kan jeg tro;
Ikke een blot var derinde -
Destoværre - der var to.

II

Der var altsaa egenligen
Blot lidt mere end der bør -
Som en Furie den Skjønne

Mødte mig og raabte: "Hør!

III

Med din Stok skrev du i Sandet
See kun efter - Vil du see?
Endnu staaer det der i Gruset,
Dette krumme, dumme C!

IV

Dette Bogstav, som jeg hader!
Navnet paa en Bagatell!
Paa en spinkel Dukkeskabning
Sammensat af Puf og Spjæld!

V

I hvis Hoved alle Tanker
Ere, som min tomme Handske,
Parfumeerte, glatte, lækkre,
Uden Indhold - dertil franske.

54

VI

Qg for denne Silkedronning
Skal jeg offres, skal jeg døe -
Ha, jeg styrter mig i Floden -
Tag mit Kys og mit Adieu!" -

VII

Q, hvor Vreden dog forskjønner!
Hendes Ansigt var som Snee,

Hvorpaa Ildebrandens Gjenskin
Er i Nattens Mulm at see.

55

PROLOG

til en dramatisk Forestilling til Bedste for de vandlidte Jyder.

Vort Hjem er paa den lave Ø,
Ombeltet høit af Sund og Sø;
Vi bygge nær ved Havets Rand,
Hvor, i den fredelige Strand,
Sig speiler Bonden med sin Plov
Og Mark og Enge, Lund og Skov.
Vi glædes ved det skønne Blaa,
Hvor Skibene i Bølgen gaae;
Vi fiske langs den grønne Kyst,
Og drage Voddet op med Lyst;
Vi elske Havet, hvor saa frit
Sig Blikket strækker milevidt,
Vi prise, som en Skjald har sagt,
De Danskes Vei til Roes og Magt; -
Om ogsaa høres Dybets Brum,
Og Stranden reiser sig med Skum,
Om Nattestorme buldre hen -
Uveiret, veed vi, tager af igjen;
Vi hilse Morgensolen froe,
Vi lægge os saa trygt til Ro -
Men tænk! - om Havet - mod sin Agt -
Drevet af fjerne Strømmes Magt
Og af Orkanens Svøbeslag,
Af Driviis fuldt og knuste Vrag,
Brød ind - brød over os - og brat
Ombrused os med Dødens Nat,
56 Opstødte Gulvet I vort Kammer,
Udslukked Arnens gjæstfrie Flammer,
Tilintetgjorde Markens Grøde,
Og lagde Gaard og Huns og Alting øde -
Ak! at vi aldrig Sligt opleve! -
Men vore Brødre, veed vi, bleve
Nys Offre for det vilde Vand,
Der brød med Rædsel over Jyllands Strand.
Huusvilde, hjælpeløse, uden Eie,
Maa de nu vandre Armods tunge Veie,
Paa deres ødelagte Marker fryse, -
Og for en mørk, forstyrret Fremtid gyse; -
Et Haab, et eneste, er kun tilbage:
At man vil ynkes over deres Nød og Klage.
Tak derfor, Alle I, som her
Fra Lollands Egne, fjern og nær,
Med villig Haand, af knap Erhverv,
Har bragt medlidende sin Skjærv,
Har følt, at i den store Nød
En Landsmand deler rask sit Brød,

Og giver hen, hvad han formaaer,
At lindre sine Brødres Kaar. -
Og tak især, I ædle Danneqviiider,
Som følte, at hvor Taaren rinder,
Der maa den fine, bløde Haand erindre
Sin gamle Skik, at læge og at lindre,
Der maa den ei i Skjødet hvile,
Men fuld af Virksomhed og Ømhed ile,
- Som dobbelt yndig, dobbelt stærk -
At øve Gavmildhedens Værk.
Tiltakketag da ogsaa med et Spil,
En Leg, hvormed vi gjerne bidrog til,
57 At Gaven, der saa villigen blev bragt,
Og paa Veldædighedens Alter lagt,
Foruden Hjertets Indre Løn,
Der er saa stor, saa himmelsk og saa skjøn,
Kan bringe Eder alle - ak! - tilgiv!
Et ubetydeligt, et ringe Aften-Tidsfordriv.

58

PAA EN DAG, DER ER BESTEMT TIL LYKØNSKNINGER OG FORÆRINGER

Paa en Dag, der er bestemt til Lykønskninger og Foræring - til Kjærligheds og Hengivenheds følsomme Erklæringer - og skulde være fri for alle kolde Besværing - for alle Livets destoværre bittre Belæringer - var det Bestemmelsen for dette Blad - naar man skildte det ad - at det skulde indeholde noget, jeg veed nok hvad - noget moderne æsthetisk - og dog gammeldags ethisk - noget tiltræk- kende magnetisk - egentlig poetisk - og om det var muligt virkelig prophetisk - noget, man ikke kunde læse uden at smile - noget, der ikke traf, som en Tordenkile - men hvori dog hørtes Klang af Apollos Pile - noget, der ikke mindede om kritiske File - men om varme Sommerbølger, der ile - og i en yndig Natur indbyde til Hvile. - Det skulde forsvare sin Plads - ved Siden af en Krands og et Blomsterglas - det skulde være tilpas - mellem de udsøgteste Sager - i et SkjønhedsLager - uden at være anstrængende - paatrængende - eller overhængende - skulde det harmonere - for ikke at sige concurrere - med hvad de fineste Hænder brodere - med hvad taknemlige Hjerter - ved Nattens een-somme Kjerter - have udgrundet - og udfundet - omdisputeret - og udspeculeret - 59 men hvad neppe Nogen før i Dag har udspioneret - det skulde, for at sige det Høieste - og angive Alt paa det Nøieste - paa en af Aarets faureste Feste - passe for den Bedste - det skulde, skjøndt gennem en Pen, der hører til de strideste, - ikke uskyldighvideste, - tale til den Blideste, - det skulde, skjøndt kommen fra en af de Uregjerligste og Vildeste - ikke saare den Beskedneste og Stilleste - det skulde ønske Held og Lykke - over den, der fortjener alle Glæders Smykke - det skulde vise hen i Tiden - og pege paa Alt ved Siden, - der i skjønne Omflettelser - er fuldt af rige Forjættelser; - det skulde være Billedet af alle Gavers Rundhed - det skulde love Karskhed og Sundhed - det skulde være den sande Veltalenheds Eftertragtelse, - og ud- trykke Følelser af Hengivenhed og Høiagtelse. - Det var Fornemmelsen - af hvad det skulde og burde, det var Bestemmelsen - Maalet, som sattes - tilgiv, Fuldførelsen fattes.

60

BLIV VED, BLIV VED, MED KLOKKERNE AT KIME

Bliv ved, bliv ved, med Klokkerne at kime!
Synk, arme Folk, hen i din Afmagts Lænke!
Selv i en Liigfærds stille Alvorstime
Vil man, at du skal gloe, og ikke tænke.

61

JEG VAR ET BARN - MIT BLOD SAA SAGTE LØB

Jeg var et Barn -- mit Blod saa sagte løb,
Kun ringe var min Sorg og knap min Glæde,
Jeg var som Blomsterknuppen i sit Svøb,
Du aanded Ild og Flamme i den Spæde.
Da løb mit Blod med mere salig Fart -
Du lærte mig en høi, vellystig Glæde -
Det er for tidligt - o - det er for snart,
At du vil ogsaa lære mig at græde. -

62

JEG FØLER VENSKAB FOR DET GAMLE

Jeg føler Venskab for det Gamle,
Men elske maa jeg dog det Nye -
For det er dog det Allerældste,
Det Reentforglemte og det Længstforsvundne,
[Det Dybestsavnede, det] - Atterfundne.

63

TIL FRØKEN CHRISTINE ROSENØRN-LEHN

*

Spaniens Land gjenlyder ei længer af tonende Sange,
Proclamationernes Hær fylder den travle Avis;
Dampmaskinerne brumme, hvor Ossian greb i sin Harpe,
Kulstof sværter den Sky, Aanderne leired sig paa;
Troubadouren er tabt, med Kjærlighedshoffet, i Frankrig,
Snigmordshelten i Kreds kaster sit Lod - og er stum.
Hvor den italiske Mø i Maaneskin sang Barcarolen,
Raaber en tysk Soldat tordnende sit: Wer da?

Selv den persiske Muse standsed i sin Fortælling,
For at studere med Skræk Russernes Diplomatie;
Og den arabiske Skjald, der drømmende drog paa Kamelen,
Famler efter sit Sværd, bander det engelske Krudt.
Hurtigpressen erstatter nu Nattergallyden i Schwaben,
Og af politiske Vers bugner hver tydsk Almanak,
Selv i Danmark, hvor sjelden lød den apolliske Lyre,
Og hvor det duftende Hø sparsomt begejstrer til Sang,
64 Hørtes I Aarets Løb kun hulkende Sørgecantater,
Pressens pressede Ord var kun om Presse og Tryk.
Hvor tør Poeten, naar ei han vil ynkes og haanes,
Under saa mislige Kaar, føre sit sværmerske Sprog?
Skattebevilling og Constitution er ei blandt hans Streng,
Og de eneste dog, Mængden vil, han skal slaee.
Kun i den huuslige Kreds, hvor Skjønhed groer som Violen,
Nysudsprungen og bly - men med forfriskende Duft -;
Kun i det stille Hjem, hvor Uskylds yndige Gratie
Fostrer med venlig Haand Cyprias kurrende Fugl; -
Kun til det eensomine Øre, det barnligt lyttende Hjerte,
Tør han, en Høitidsdag, hvidske sin sagtteste Klang.
Modtag da, i Din Sal, hvor Freden og Lykken har hjemme,
Fagre Veninde, mit Digts stille, lykønskende Ord!

65

CRITIK

Jeg har seet den store Digter
Som du priste mig - den unge,
I hvis Mund, hvad Folket føler,
Lægges paa en sleben Tunge.

Jeg har hørt hans Stroplier klinge
Fuld af Tact og efter Noder
Medens paa et: See til Høire!
Dreied sig et tusind Hoeder

Jeg har seet hans Fingre spille
Paa den diamantne Daase
Øret spidst, for at fornemme
Hvad bevaagne Læber vaase

Han har sagt mig smukke Sager
Og til Gjengjeld har jeg givet
Hani et Blik, saa kort, saa kjøligt,
Som han selv er fiin og stivet.

Jeg har speidet efter Aanden
I din Helts moderne Maske,
Men jeg finder den langt bedre
I en simpel Hodvandsflaske.

66

DEN 1STE JANUAR 1841.

Nymaanen skinner over Spens Flade,
Og Sneen glimrer i den krumme Gade.
Jeg og min Muse har af Drømmens Blomster
Oprettet os vor lille Barricade;
Ved Sengen sad hun hele Vinternatten,
Og var min Trøst - en dansk Scheherazade.
Ved første Morgengry hun tændte Lampen
Og lagde mig paa Bordet hvide Blade.
"Husk Dagens skønne Fest! - hun hvidsked til mig,-
Og lad nu perle smukt dit Digts Cascade!
Viis, Du kan styre Pegasus i Flugten,
Og vov et Ridt, min tro Asklepiade!
Det hele Indhold maa Du kunne gjette
Af mine Øines smægtende Lançade;
Ei nogen Skildring ud af Hverdagslivet,
Ei heller en barok Bambocciade;
Og allermindst af Alting skal det være
En pyntet, allegorisk Maskerade;
Men vi vil synge lidt i muntre Toner,
Og som i unge Dage være glade,
Idet vi bringe Damen, som vi hylde,
Ved hendes Slots Balcon en Serenade.
Ourebygaard skal høre mine Rylhmer;
Tag Pen i Haand, og slip din Chocolate!
Jeg er lidt stolt, naar Husets Herskab finder,
At dine Vers er ikke altfor fade;
67 Jeg gider nok imellemstunder gjøre
I al Undseelighed en Slags Parade
For Sønnerne og for den faure Datter,
Saavel som for Mamsellen og Hr. Schade.
Tag Blomstervasen frem! held paa Papiret
Din hele Helligdom af Rosenblade!
Du kan ei finde noget Smukt og Ziirligt,
Og ingen Lyrisk Følelses-Tirade,
Som ikke passer træffende paa hende,
Hvis Fest vi feire med en Sangroulade!"

Det var de sidste Ord, som Musen talte. -
En Vogn kom dundrende paa Byens Gade! -
De brune Heste dampede paa Ryggen,
Og var istand til simpel Gallopade,
Men deres Hov slog ingen Hippokrene! -
De rev mig ud af Musens Embrassade.
Og Kjøresvenden var ei græsk af Aasyn,
Men med den gamle lollandske Facade.
Han saae med Rolighed, hvordan jeg putted'
Ho'det i Reisehuens Retirade,
Og at jeg stak i Lommens mørke Afgrund
De næsten ubeskrevne blege Blade;
Han kjørte mig til Kailøs dunkle Hytter,
Og til en dagligdags Jeremiade. -
Modtag da ved en Fest, som vel fortjente
Den bedste Hymne af min Sang-Cicade,
Modtag, hvad jeg paa denne Tid kan bringe,
Med alle gode Ønskers Ambassade:
Paa Aarets første Dag, med Skaansel, Frue!
En fattig Digtters ufuldførte Klade!

ER DU EN CHRISTEN? -SPURGTE DU MIG NYLIG

I

Er Du en Christen? - spurgte du mig nylig -
Hvadeller en fortvivlet Hedning?
Snart til at troe det ene, snart det andet,
Gav mine Ord dig, Glut, Anledning.

II

Jeg tilstaaer dig, at det er længe siden,
Jeg tænkte paa en Sag, saa vigtig,
Og det er vanskeligt paa Øjeblikket
At fatte Distinctionen rigtig

III

Dog eet: paa mine mange Synder troer jeg,
Og paa en Himmel - fast i Blinde!
Men jeg er sandselig, og kan min Lykke
Ei i Protestantismen finde.

IV

Det Hellige maa mine Hænder røre,
Maa med det Jordiske sig blande,
Maa sig forvandle, under mine Bønner,
Til Guddomslegemet, det sande.

V

Saa kan jeg inderligen Een tilbede,
Som jeg har hos mig, i min Nærhed,
Hvis Hjerte banker som mit eget Hjerte,
Og som er fri for himmelsk Særhed.

69

VI

Ja det er klart, jeg har den sande, rette
Fuldendte Tro, som skaffer Naade,
Som tvende saliggjør - som her i Verden
Kan kaldes den catholske, paa en Maade.

VII

Det er min Tro; den har mig opretholdt
I mangen natlig Tvivlens Time,
Naar jeg omkring dit Landsted, Glut, spadseerte
Og turde ei paa Porten kime.

70

DERES NAADE FRU KAMMERHERREINDE, BARONESSE ROSENØRN-LEHN

*

SONETTO.

Italiens Sanger slaaer som Nattergalen,
Henrevet af de musikalske Strømme,
Der bruse i Bellinis Tonedrømme,
Og Mængden lytter, aandeløs, i Salen.

Morgenbelysningen i Schweitzerdalen,
Naar Alpetinderne i Purpur svømme,
Begeistrer Maleren; Kunstvenner dømme,

Og Publikum forbauses ved hans Malen.

Hvor store Kræfter sig til Maalet skynde
- Det Høies Standpunkt og det Ideales -
Kan Thorvaldsen sit Marniorværk begynde

Men, for at Digtets fine Blad kan males,
Behøves kun et Træk af Sjælens Ynde
Og af den Dyd, hvorom kun sjelden tales.

71

HØIVELBAARNE HR. GREVE

Høivelbaarne Hr. Greve, - som jeg ønsker maa længe leve - og sende mig mange halv danske og halv latinske Breve - For Deres Ærede sidste - bevidste - af 28de forrige Maaned - da Ballet gik, som hverken De eller jeg bivaaned - er jeg megen Forbindtlighed skyldig - og har gyldig - Grund til at takke. Hele Indholdet behagede - saavel det ungdommelig danske som det romersk bedagede - og der var Intet, hvorover jeg med Grund mig beklagede. - Dog skulde jeg sige min Dom - om - til hvilken af Parterne - Afsnittene eller Arterne - den latinske eller den danske - jeg vilde kaste min kritiske Handske - og hvem jeg ved Bedømmelsen - vilde give Berømmelsen - saa foretrækker jeg intetmindre end Slavisk -- det Skandinavisk-Hjemmegjorte - om ogsaa faldende lidt i det Grove og Sorte - det er saa naturligt flydende - saa Jydsk lydende 20- saa galdeudgydende - Hjernen saa lidet brydende - kortsagt, Deres latinske Sætninger er som skytiske Pile - men de danske Ord er en Tordenkile, - der, hvor den dratter - vækker umaadelig Latter. - Jeg glemmer ikke det Genrebillede - De fremstillede - af Dem selv, Høivelbaarne - i et af Borgens afsides Taarn - indviet til Musen - og Tankeruseren - der sidder han - Balforagteren - vis a vis med 72 Forpagteren - foran sig Skakbrikkerne - langt fra Tryglerne, Overfaængerne, Tiggerne - og Spytslikkerne - Piben tændt - Tanken spændt - O det er excellent: - Var jeg en Maler, som Deres Svoger in spe - saa skulde De see - Deres Profil, - i ridderlig Stil - cog- nakstraalende - med filosofisk Foragt Verden niaalende - og dog inden Døre saameget taalende - Men jeg er ingen Maler - jeg er kun en god Betaler - hvadenten det gjælder Smaasummer - for et Hønummer - eller Gjensvar til en Correspondent der brummer.

73

TIL FRØKEN WARENKA ROSENKRANTZ.

*

Din Vugge gik ved Brum af Nordhavsrøsten,
Paa Fjordens Bred, til Takt af Bølgeslaget,
Hvor over gule Bakker, ud mod Vraget,
Klitrosen kryber for at pynte Kysten.

Ved Øresundets blanke Bugt mod Østen,
Hvor sig i Dybet speiler Kongeflaget,
Af Konst og Ynde blev din Aand opdraget.
I Viddets Kube, nem og lærelysten.

Du gjæsted Lund og Sø og Høienlofte -

Men da du kom til Lollands Bøgeskove,
Hvor Fuglene i Rosenhækker sove:

Der satte Anior Buret i det Grønne;
Der blev Dit Hjem - og Du skal der forskjønne
Som Brud og Viv det skønne Engestofte.

74

FLUGT.

Jeg har seet den store Verden!
Sagde jeg "den store"? Himmel!
Jeg har seet den lille Verden,
Verdens allermindste Strimmel!

Hvor det Rige er det Store,
Hvor det Visne er det Grønne,
Hvor det Fine er det Gode,
Det Moderne kun det Skjønne.

Intet aabent - Alting lukket,
Intet opreist - Alting bukket,
Intet villigt - Alting trukket,
Intet Heelt, men Alting plukket!

Hvilken Tomhed hvilken Dødhed
I de brede Marmorsale.
Hvilken Mathed hvilken Flauhed
I den stive Søndagstale.

Lad mig ftygte til dit Hjerte,
Ven! og der mit Hoved skjule!
Som en Eneboer flygter
Til sin Ørkens vilde Hule.

75

TRØST

Beilere paa alle Kanter!
Strakte Hænder! Blik, som bede!
Blomsterurner, kjælnede Breve -
Hvilket farligt Vilderede!

O hvormange Hensynsfagter,
O hvormegen Anstandslede,
Naar de ømme Suk og Bønner
Blive altfor frie og hede!

Og hvo vilde vel mig negte,
At det er en svær Bestilling
Trefte Valget paa en saadan
Herre-Industri-Udstilling

Tapperhed med Sværd ved Siden
Digtekonsten med sin Lire,
Lærdom med en vigtig Mine
Sværme Ven om din Zemire.

Men vær rolig! Ingen Fare
Har det med de friske Fyre
Har det selv med en Adonis -
Thi hun elsker sit Uhyre.

76

IDET JEG FØLER DET SOM EN INDRE PLIGT

Idet jeg føler det som en indre Pligt - at skrive Noget, der kunde ligne et Afskeds-Elegie et Digt - eller sligt - paa disse Blade - nu, da Hr. Schade - agter at forlade - Oure- bygaard, og flytte - til en Hytte - i Nebbelunde -- ønskede jeg blot at kunne - nogenlunde - finde Udtrykket - for idetmindste Brudstykket - af en Sympathie - der er den absolute Modsætning af Ironi. - Jeg vil efter Evne - i j evne - Ord, fortælle ham, hvorlunde Afstandsgabet - og derfor Tabet - af hans mere umiddelbare Nærværelse, - paa det bekjendte Værelse - er en tung Beskjærelse - en virkelig Sindets Besværelse - med mulig paafølgende Aands-Fortærelse. - Naar jeg træt, - mæt, - gnaven, - omspendt af Maven - med det ene Been i Graven - aabnede Døren til Værkstedet for hans Flid - og Slid - og jeg fandt ham liggende - paa Sophaen, kikkende - over i en anden - Verden, med Brillerne skudte paa Panden - og han strakte sig magelig - velbehagelig - men dog altid lidt beklagelig - paa sine Puder, - Guder! - hvilken over al Beskrivelse - forandret Omgivelse! - hvilken Tilsidesættelse af den sædvanlige Stivelse! - Selv hans Zigarsky var ingen Bedøvelse - men en Oplivelse; - kun det Trivielle fandt sin fortjente Sløvelse. - 77

Mellem de skjødsløse Bogmasser, - paa alle Hylder og Kasser - i Ridsen - af hans Vindue, paa Spidsen - af hans Blyantspen, paa Randen - af Vandglasset sad altid en og anden - lille Geist Nisse - eller hvad man kalder disse - Aandens Flagermus og Natsværniere - der i Hr. Schades Selskab altid kom nærmere. - Hele den fjantede udenoms Forestilling - hvorfor jeg til visse Tider ei gad give 4 G - skjøndt den paraderer som Virkeligheden - forsvandt for Tanketusmørket og Kirkeligheden - i det lille Værelse, - hvor Præsten var Hr. Schades Nærværelse - og ufortrødne Belærelse. - Hvad skal man nu gjøre - naar man banker paa Døre - og ikke kan høre - Hr. Schades Stemme raabe kom ind! - Man maa samle sit Sind - kuske Aan den, - der ved at udstrække Haanden, - kan opvække det Svundne - løse det Bundne - fastholde det Fundne. - Vi ville banke med Længslens Hammer - paa det øde, aandløse Kammer, - vi ville tvinge - den Fraværende ind i vore Besværgelsers Ringe - om ogsaa Personen med Skjorte og Krave, - med Hud og Haar, samt den daarlige Mave - bliver siddende og ryger sin Zigar i Nebbelundes Have. - Om ogsaa Pastoren med Pik og Pak er reist - vi ville have fat paa Hr. Schades Geist - i Buegangene -- naar vi ikke forstaae os paa Fuglesangene - mellem Hyacintherne og Pelargonierne hvor han var saameget til Gavn, - der kjendte dem Alle ved Navn, - mellem Roser- 78 nes Flokke, - som han selv bandt ved Stokke - ved Keglespillet - hvor han blev saa Ironisk drillt - ved Snustobaksdaasen, paa Velen hvor vi spadseerte - ved Whisten, hvori han altid med Forstand Inviteerte - allevegne, hvor vi kunne - trække vi Geisten ud af Nebbelunde - og har den hos os - ved Haanden, under Armen hver Tid paa Dagen - det gjør ikke til Sagen -

79

MED ROSER OG RANUNKLER.

I

Med Roser og Ranunkler -
En broget Sammensætning,
En deilig Blomstergruppe -
Du fyldte Kurvens Fletning.

II

Alt trængte sig hinanden
Saa smægtende imøde,
Det Aabne og det Lukte,
Det Hvide og det Røde.

III

Adskilt og sammenslynget,
Tættrykt og dog forgrenet -
Livsglæden og Dødsangsten
I en Bouquet forenet.

IV

De dufted - aned Intet.
Tre Døgn jeg kunde lædske
De fine Blomsterlæber
Med Regnens søde Vædske.

V

De glødede, de brændte,
Naar Skyens Urne strøm te -
De hvilte mod hinanden -
Det var dem nok - de drømte.

VI

Det var, som da jeg selv i
Vandflodens Strømning skjælved,
Mens over os - os begge -
Regnskjærmens Mørke hvælvcd.

VII

Jeg glemte Afsked, Klage,
Mens Skyens Sluse strømte -
Jeg holdt din Haand omfattet -
Det var mig nok - jeg drømte.

81

SIT DÆMRENDE MØRKE

O hvor smukt dette Landskabs Form i sit dæmrende Mørke!
Denne forvittrede Eeg, hyllet i viftende Grønt!
Rørdrummens tonende Suk i den sivomnikkede Mose
Og gennem Haugens Stakit en fremmed men glødende Duft,
Heliotropens Duft og Ferskentæernes Aande -,
Dæmrende, hvid, i Skyggen af blødt sammenslyngede Buske
Bænkens indbydende Skjød, - I Baggrunden Himmel og Hav.
O, hvor Naturen tilsmiler min Sjæl med rørende Udtryk,
I de sørgmodige Træk hvilken forunderlig Lyst!
Midnat er det vel ei - men dog kan Aanderne færdes.
I denne lune Nat, gennem den rolige Luft
Svæver et Gjenfærd frem, en smægtende Sjæls Aabenbaring,
Som jeg har elsket og end elsker med brændende Qval.
O det er Din! Din vækkende Aand! den fortrolige, kjære!
Der i et sværmerisk Sprog taler fra Strandbred og Sø.
82 Ja det er Dig - gjenkjendende favner mit Blik Dig
Og Du smiler - jeg seer - sørgende, at jeg ei strax
Strax ei forstod og fatted Din Røst, Dit Blik og din Svæven
At jeg et Øieblik kunde betænke mig paa, hvad jeg mødte
Under en ny Forvandling, flygtig, og let som den første.
O i den kjølige Ro, som Natten mig aander imøde
Og i de zittrende Blink, som Bølgen og Stjernerne kaste,
Hviler et Ord, et Farvel, men ogsaa et Løvte om Gjensyn!
Ikke her alene, ved denne Kysts elegiske Skjønhed
I disse Skyers hensvævende Maanebelysning,
Mangesteder besjæler Din Aand Naturen og Verden
Og - der sees vi igjen, der samles, der favnes vi atter!

83

SØLVBRYLLUPSKRANDSEN

I

En Krands af Livets Vaar og Sommer bunden,
Kun ikke fuldendt af dets Høst!
Hvor gjerne dvæler Tanken ei ved denne
Og nyder sin Erindrings Lyst!

II

En femogtyveaarig Krands! hvis Blomster,
Hvis yndigste og bedste Pryd
Var Huuslighed og ædel Gjerning
Var Moderglæde, Faderfryd!

III

En femogtyveaarig Krands! hvis Skygger,
Hvis mørke Blades dunkle Magt
Forhøier kun de lyse Farvers Reenhed
Og hele Blomsterfyldens Pragt!

IV

En saadan Krands af Sorger og af Glæder,
Af Troskab og Hengivenhed -
Udfolder sig idag paa Mindets Alter
Og straalder der i festlig Fred:

V

I festlig Fred og med forklaret Skjønhed,
Det Forbigangnes rige Krands!
Erindringen omflorer den med Æther
Med Aftenskjær og Maaneglands

84

VI

Og Dagens Engel lier med at knytte
Til Roserne fra Ungdoms Tid,
Til Roserne, hvoraf den først blev flettet,
Sølvbrudekronen lilliehvidt

VII

Dog ikke Mindets Fest alene feires,
Ei blot paa svundne Timers Frugt
Tilbageblikket sig vemodigt hviler -
Fremad gaaer Haabets glade Flugt!

VIII

Den lange Blomsterkjæde er ei sluttet,
Idag er sat et Mærke kun,
Og Aar for Aar skal Krandsen herligt voxe,
Velsignet som i denne Stund.

IX

Den Gud, der føied Blomst og Blad tilsammen
Fra først af, efter sine Raad,
Han holder end i sine stærke Hænder
Fuldendelsens den gyldne Traad!

X

Og Børn og Slægtninge og Venner samles
Høitidelig i fælleds Bøn,
At Krandsen, som af Himlen selv er viet,
Maa daglig svulme frisk og skjøn!

85

TIL EN UNG SØMAND.

I

Fra grønne Bakker - svulmende paa Øen,
Som ude paa det Dybe Havets Bølge -
Skal mine Blik til Horizonten følge
Dit hvide Seil henover Østersøen.

II

Du reiser bort til Nordens Klippestrande,
Til Bjerget, der er Fader til vor Slette:
Hils ham, den mørke, havombruste Jette,
Der endnu trodsig rynker Bryn og Pande.

III

Der knuser Østens Storm i sine Kløfter,
Og med det frie Granbar høit sig krandsér!
Der, trods det store, tunge Klippepantser,
Dog Kæmpefoden meer og mere løfter!

IV

Der var vel Mulighed, at finde Mening
I Landets Reisning over Saltvandssletten!
Som Kysten stiger, saa skal stige Ætten

Af Norsk og Svensk og Dansker i Forening.

V

Gjør dit dertil! Lad nordisk Mod og Mæle
Forkynde Fremmede hvorfra du stammer!
Fortvivl ei om dit Fædreland! det ammer
Et nyfødt Kuld, som Aaget ei skal qvæle.

86

VI

Fortæl, at Frihedslyst i Danmark svulmer!
En Skare Ynglinger er alt herhjemme,
Hvis Haab og Dristighed man ei kan skræmme,
Og Mænd, hos hvem det under Asken ulmer.

VII

Fra disse Høider vifter jeg med Hatten,
Og ønsker dig Farvel paa Sømandstoget!
Farvel, naar Solen lysner Dannebroget!
Farvel, naar Stjernen leder dig om Natten!

87

TIL - -

*

Tak for den Silkeskønhed,
Din Haand mig gav - det Guld,
Du bandt deri - den Grønhed,
Du gjorde udtryksfuld - -
Hvad Du i Pungen, som en Fee,
Har lagt, kan Ingen see -
Din Mund var med i Spillet,
Som knytted Siiketraaden -

Hvad Dine Blik har villet,
Er skeet i Slyngningsmaaden -
Din Nakke selv har rundet
Den fine Form, og spundet
Paa Knudens Mesterstykke -
Og, hvad jeg glad har fundet,
Det lokker ingen Rigdoms Skygge,
Men, udtømmeligt for mig,
Er Silkegjemmet fyldt, fra Dig,
Med min Erindrings Lykke.

88

JOMFRU ELSE, JOMFRU ELSE

I

Jomfru Else, Jomfru Else!
Skrev Hr Peder til den Skjønne:
Jeg har beilet nu saa længe,
Vil I ei min Troskab lønne?

II

Dybt mit Slot, med røde Mure,
Speiler sig i Søens Vove;
Hjort og Hind paa Marken spille
Og i mine mørke Skove.

III

Liden Smaadrenge staaer med Roser
Ved det gamle Borgeled -
Egesengcn i mit Kammer
Er saa eensom, er saa bred.

IV

Mine lange, slebne Speile
Længes under Loftets Bue
Efter Eders tusind Ynder
Tusindfoldigen at skue.

V

Over mig, som Eders Slave,
Skal I egenmægtig raade -
Und mig Eders Haand at fæste,
Und mig Eders Hjertes Naade!

89

VI

Jomfru Else, Jomfru Else!
Uden Eders Rosenlæbes
Sagie Ja, gaaer jeg til Grunde -
Elskes maa jeg, eller dræbes!

VII

Ædle Herre, Ædle Herre!
Skrev den Skjønne ham tilbage:
At jeg ei kan elske Eder,
Maa i Sandhed jeg beklage.

VIII

Eders Slot og Eders Skove
Kan mit Hjerte ei bevæge;
Selv I er jo mørk og skummel
Som de gamle Skovens Ege.

IX

Feigt af Eders Fædres Rigdom
Lever I - med stolte Fagter:
Guldets Slave, Skjønheds Slave,
Begge Dele jeg foragter.

X

Jeg er fri og hader Trældom -
Vil I døe - Nuvel - vær færdig!
Som I er, kan I ei elskes -
Søg at gjøre Jer elskværdig!

XI

Og Hr Peder læste Brevet,
Satte det i Speilets Ramme:
90 og han tog den sølvindlagte
Kuglebøsse med det samme;

XII

Tog det guldbeslagne Krudthorn
Søg at gjøre Jer elskværdig!
Mumled han, og spændte Hanen:
Jomfru Else! Jeg er færdig!

XIII

Knaldet sprængte Borgens Ruder,
Gjenlød I de mørke Skove,
Og den bange Hind bortflygted,
Hvor den drak af Søens Vove.

XIV

Jomfru Else, Jomfru Else!
Blev din Beiler nu elskværdig?
Er du rede til at elske,
Som til Døden han var færdig?

XV

Ja! du sukker, og mod Himlen
Løfter Haanden op, den hvide:
Jeg er hans! Han vandt mit Hjerte!
Jeg vil sove ved hans Side.

XVI

Over Graven ud i Vandet
Egegrenen nu sig speiler:
Og den stolte Jomfru hviler
Nu ved Siden af sin Beiler.

91

DET FRYSER VED OCTOBERS KLARE MAANE

Det fryser ved Octobers klare Maane;
Den kjælnø Sommerflor i Haven døde,
Selv Georginerne, de stærkest røde,
For Natteblæstens vilde Favntag daane.

Om Himlen Skyerne bestandig graane;
Sangfuglen tier, Skovens Green er øde,
Snart frosne Bølger imod Stranden støde,
Kun Uglers hæse Skrig Naturen haane.

Farvel, maa siges nu til alt det Lyse,
Det Faure, Muntre - Alt, som ei vil fryse,
Og i den barske Vinterkulde stønne -

Farvel! Farvel! Hvem undres, at det Skjønne
Nu, da det bliver iiskold Nat ved Polen,
Som Heliotropen vender sig mod Solen?

92

HER RASLER SKOVEN OG HER SUSER SIVET

Her rasler Skoven og her suser Sivet -
Her er den bedste Plads paa hele Øen!
Sø slynger sig om Skov, og Skov om Søen,
Som Faunen holder Nymphen fast om Livet.

Skjøndt Morgenvinden kun dig Barmen k j ø l te,
Du er saa kold, som stegen nys af Badet;
Og som et flygtigt Tryk af Rosenbladet
Var hvad jeg af din unge Læbe følte.

Ei paaklædt er du, hvad man just det kalder,
- Skjøndt af klædt, en Gudinde, heller ikke -
I Græsset Dine Handsker ikkun ligge,
Kun Schavlet synker, Haarets Knude falder.

At hvile ud paa dette Sted, var Planen!
Hvor tyst! I Bøgestammen hugger Spetten!
Vandfuglen pladsker! - Alting ligner Pletten,
Hvor Leda, i sin Uskyld, klapped Svanen.

93

PAA ROSENBORG, DER VIL I JER FORSAMLE

Paa Rosenborg, der vil I jer forsamle,
I frie Mænd, der valgtes ud af Hoben,
At holde Danmarks Grundlov over Daaben?
Opad en Vindeltrappe vil I famle?

Til Tronen, hvor den prunker i sin gamle
Blodrøde Dragt? Hvor Døren findes aaben
Til Scepteret, Rigsæble!., Kongekaaben?
Hvor Resterne af Enevælden skramle? -

Der vil I samles? -- Nu, et modigt Stykke,
At ride Ranke paa den døde Løve!
Jeg ønsker eder, Dannemænd, til Lykke!

Vogt eder kun, at ei Udfaldet bli'er -
Hvad, som I der kan see, vi mindst behøve
En Samling nye Snurrepiberier.

94

RASKELSEN

At varetage Folkets dyre Skat,
Dets Frihed; gjøre Ret og Skjæl i Landet,
At ei det ene slider paa det andet,
At eet er ei for høit, et andet ei for plat -

At Alting gaaer sin j evne Gang, saa at
Fornuft og Magt er altid lige blandet,
Og Dumhedsdjævelen ei reent forbandet -
I denne Hensigt samler sig en Klat -

En udvalgt Klat, en Klat i god Betydning,
Men dog en Klat kun af det store Hele,
En Surdeigsklat til Gjæring og til Brydning

Af Statens Klump ned i de mindste Dele.
Men hvo skal ælte Deigen? see! alt nærmer
Sig Krigens Gud, med heelt opsmøgne Ærmer.

95

VALGET.

Kom, danske Folk! Tørklædet over Næsen!
Den Rettighed, hvorefter du har sukket,
Gjør at du nu maa holde Øiet lukket,
Og i dit Valg ei være altfor kræsen.

Nu nytter ingen Pusten, ingen Blæsen!
Til Bedstemoders Dør har jeg dig trukket -
Der har du Brød og Salt og Afskedshugget -
Nu, Blindebuk, vær et fornuftigt Væsen!

Grams nu saa godt du kan! Her er jeg, Gamle!
Nei her! Pippip! saa brug dog dine Hænder,
Du kan jo frit til alle Sider famle.

Tag dig iagt! Her staaer et kostbart Stykke!
Og her er Lyset, husk dig, at det brænder -
Hvad greb du der? Ih, fy for en Ulykke!

96

DEN STAKKELS BLINDEBUK! HAN GJØR SIT BEDSTE

Den stakkels Blindebuk! Han gjør sit Bedste
Han lytter, standser, vender sig i Hast,
Gjør lange Spring og atter korte Kast -
Raadvild hvor han skal sine Næver fæste.

Her brøler en, her driller ham den næste -
For Foden smed sig en forsoren Gast -
Han snubler - op igjen - nu holdt han fast,

Nu slap - han sveder - Holdt! her fik han Fæste,

Haha! Nu gik det an. Forbi er Skrækken.
Nu har han Katten rigtig købt i Sækken-
Hurra! Nu Bindet bort fra Øiet!

Nu gnider sine Hænder han fornøiet -
Nu er det overstaaet dennesinde:
See saa! Lad nu en Anden gaee iblindc!

97

PROFESSOR CLAUSEN OG VÆVER HANSEN

I Kløgt og Talekonst en høilærd Mester,
Friheds abstracte Ven, der uforfærdet
Med christen Anstand længe førte Sværdet
Mod Enevold og orthodoxe Præster.

En fattig Djævel, ei engang en Fæster,
En Bomuldsvæver i en Røn bag Gjærdet,
Ved smudsig Dont fornødret og forhærdet,
Undsluppen nylig Varetægts-Arrester.

Vælg, danske Folk! Vælg en af disse Tvende!
Den sidste valgte du. Det maa enhver bekjende.
Han er din Sags naturlige Forfægter.

Du møder fast personlig selv for Skranken.
I Valget er en Hævn, en Haan i Tanken,
En Bitterhed, hvis Ret jeg ei benægter.

98

POLITISK INDSIGT

"Jeg ynder frit Erhverv for frie Hænder;
Med almeen Væbning finder jeg det haster;
Tokammeret jeg ligefrem forkaster
Og holder mig til Eidergrændsen, Venner."

"Jeg til en modsat Mening mig bekjender;
Thi Frihedens Udsvævelser og Laster
Har kun i Dobbeltkammeret sit Plaster,
Og heelt mit Hjerte for en Heelstat brænder."

"Om Kirke, Skole, Krig og Fred Debatten
Belærer mig stol paa mig da som Dommer!"
Saa tale Peer og Povl og Folket klapper.

Det er saa vist, som 9 og 9 er 18,
At naar det egentlig til Stykket kommer,
Saa tælle Peer og Povl paa deres Knapper.

99

AF KRIGENS TROMMER OG TROMPETER SKRÆMMET

Af Krigens Trommer og Trompeter skræmmet
I Odins Stad, berøvet gamle Venner,
Min stakkels Muse Længselssukket sender
Til Øen, kjær for hendes Sind som Hjemmet -

Til Øen - o hvis Savn har hende græmmet,
Saa neppe meer sit eget Smiil hun kjender,
Saa at hun flygter og ei Flugten ender
Før hun har fundet hvad ei meer er fremmet

Sit Guldborgland! Af Glæde hun bevinges:
Alt Aarets første Dag sin Fest bereder,
En Fest, hvor Poesiens Strenge røres

Hvor Kjærligheds og Venskabs Gaver bringes,
Der knæler hun, som fordumtid, og beder
En sagte Bøn, - men som i Himlen høres.

100

PROLOG.

Mine Herrer og Damer!
Jeg seer i Deres spændte Miner en -
En Agtpaagivenhed, der faaer mig til
At veie hvert et "Ord, hver Haandbevægelse
Hvert nok saa lille Skridt, hvormed jeg vover -
Dog nei! Jeg seer, at jeg tog feil - Et Smiil
Imødekommende og venligt - ja -
Et Blik, fuldt af Forstaaelse, beviser,
At her vil Sagen være let: fortroligt
At yttre mig i en fortrolig Kreds,
Og sige et par Ord om den Anledning,
Der har forsamlet os i Bispens Sal. -
Det, som i Aften har os kaldet sammen,
Er, som De vide, ikke en politisk
Moderne Kamp imellem Ja og Nej -
Ei nogen Festsouper med lange Toaster,
Hvor Vinen skummer medens Sjælen sover -
End mindre Kortenspillets gamle Hex, hvis
Gemytlighed end har saamangen Beiler -
Ja, det er ei engang Euterpe selv,
Den yndigtsvævende, med sine Fløiter -

Ei Poesiens Muse - O, hun sidder
Endnu med Hovedet sørgmodig hældet
Imod den store florbehængte Harpe,
Der dirrer end af Skjaldens sidste Greb
Og vidsker Taaren af med Laurbærkrandsen.
Det, vor Forening her vil efterstræbe
Er noget andet, noget ganske andet -
101 Thi - det er et af Tidens Idealer,
Et noget mindre end: Socialisme,
En hyggelig, fornuftig Samfundsorden,
Frihed og Lighed, ikke i Extremet,
Men i selskabelig, harmonisk Blanding,
Det sympathetisk-skjønne Broderskab
Af Godt og Venligt, Muntert og Uskyldigt -
Paa gammel Dansk: det reent Selskabelige.
Det søger man selv midt i Sommerglæden
Hvor Eensomheden dog kan yndigt bygge
I Rosers Mørke og i Skovens Skygge -
Hvormeget meer maae man i Vinterkulden
Tye til den Varme, venligt Samqvem bringer
Og flygte under Selskabslivets Vinger -
Jo mere Frosten stivner alt det Ydre
Jo større er den indre Trang til en
Electrisk sluttet Kjæde, til et Stød
En Gnist, et indre Varmestof, der bringer
Vor Hverdagsfølelse lidt mindre Frost
Om muligt Tø - O De forstaaer mig nok!
Hvo føler ikke selv hvor Skoen trykker?
Det er vor Samlings Øiemed. Gid det
Maa lykkes! - Dog jeg har endnu et Ord
At sige Dem, hvis ei min Tale alt
Har trættet Dem fornøget Fra vor Kreds
Er Konst naturligviis ei udelukket,
Saalidt som Konstneren, men beggeto
Kjærkonine Gjæster - og blandt smukke Formaal
Medfølelse et af de skønneste.
Nu traf det sig netop, en Konstner, ung,
Men færdig paa sit Instrument - som De
102 Vil faae at høre - sidder fast i Isen,
Kan ikke naae sit kjøbenhavnske Hjem,
Sin unge Hustru, sine vakkre Børn,
Men drives ubarmhjertig nok tilbage
Til Odins gamle Stad, berøvet Hjelp,
Berøvet Virksomhed - Alt hvad han har
Er hans Talent og Konstens'Vaaben-Mærke:
"Ein leerer Beutel im blauen Felde!"
Hvad ønskeligere Motiv for os
Til Sammenkomst? til venligt Stevnemøde?
Gjensidigt ydes vore Præstationer.
Han: Bidrag til vor Aftenunderholdning!
Og vi: vort Bidrag til hans Vinterreise!
Dermed er Alle tjent - og Konstens Musa,
Der skjuler sig i Aften halvt undseelig
Maaskee engang vil skjænke os sit Blik
Fuldt af Erkjendtlighed og Velbehag. -

I

Naar jeg i Eenrum færdes,
Med stille Grubien vanker -
Da er min Sjæl lysvaagen,
Da sværme mine Tanker.

II

Fordoblet min Bevidsthed
Det smukke Virvar maaler,
Som det Uendelige
Omkring min Pande straalere.

III

I Skjønheds underfulde
Mysterier bevandret
Jeg har Dit Væsen hos mig,
Frigjort, men ei forandret.

IV

Let flagrer Psychevingen
Paa Dine Skulderblade,
Og Dine Lokker slynges
Udødelige, glade.

V

Du tager mig ved Haanden
Som Dantes Beatrice,
Og vil mig Himlens Engle
Og Saligheden vise.

VI

Kun naar en Ven mig møder
Og, som han troer, opliver -
Og naar jeg Selskabskredsen,
Som man har sagt, henriver -

VII

Saa er det som om Livet
Fordulgt tilbagestrømmer -
Det saakaldt Virkelige,
Det troer jeg, at jeg drømmer.

VIII

Det vexler og forsvinder,
Det hyller sig i Taager -
Da er det, Sjælen blunder
Og Legemet kun vaager.

105

MORTENSAFTEN

* *
--

I

Det Gamle vil vi ei forsmæe,
Fordi det Nye Plads vi give,
Det Gamle nemlig og det Graa,
Som veed, at holde sig i Live,
Som bringer Vennen Vennen nær,
Som samler os fortrolig her,

En barsk Novemberdag især,
Til munter Spøg for Mortensaften!

II

At Fjenden er os vred og gram,
Lad, Venner, os i Aften glemme!
Men huske destomeer paa ham,
Som vi var vant at have hjemme:
Du tappre danske Landsoldat!
Som paa din Skandse staaer parat,
Dig ønske vi, vor Kammerat,
Som os, en lystig Mortensaften!

III

Mens han i Natten lytter til,
Med Luntten tændt, ved vaade Telte,
Vi sætte her en Gaas paa Spil,
Og Ruderkonge morsomt vælte.
Halvhundred Aar var det en Skik,
106 At den, som fik det femte Stik,
Som Seiersherre hjem han gik,
Og tog sit Bytte, Mortensgaasen.

IV

Med rolig Stolthed selv han bar
Den skønne Fugl, som Hæderstegnet;
Jo mere tung og hvid den var,
Jo større Daad blev ham tilregnet;
Jo mere feed, jo mere drøi,
Jo flere Kys, jo mere Støi;
Om Halsen Viv og Børn ham fløi
Til Priis og Tak for Mortensgaasen.

V

Og denne Skik - som Odin selv
Maaskee har lært de fynske Fædre -
Den vil vi følge tro og vel,

Indtil man finder nogen bedre.
Saalænge man forsamles glad
I Vennekreds, med Viin og Mad,
Saalænge her i Odins Stad
De gode gamle Skikke leve!

107

IMPROMTU

* *
--

I

Der er saa lyst udi Bispens Gaard,
Som hang en Sommersol foroven;
Musikkens Toner mod Loftet slaaer,
Som alle Fugle sang i Skoven.
De brune Øine og de friske blaae,
Det er saa frydeligt at hilse paa -
Helst, naar en Nat
Stævnet er sat,
Hvor Valtsens Melodier høres!

II

Som Sommerfugle sig parviis snøe
Paa spraglet Vinge over Enge,
I Dandsen flagre de lette To,
Ved Lyd af Horn og Buestreng.
De hvide Roser og de røde Bær,
De lange Lokker her forsamlet er,
Klingende Røst,
Ungdom og Lyst,
En ægte Duft af Martsvioler!

III

Her er saa mange paa sytten Aar,
Men ikkun e e n er her saa lige,
Saa accurat netop sytten Aar,
Som Bispens yndige Sophie!

108 Vi drikke Skaalen for de Sextenaars,
De Attenaars, og alle meer til Aars!
Først dog et Glas
Er os tilpas
For den, som just idag er Sytten!

IV

Hun leve muntert med Far og Mor
Og med de lystelige Brødre!
Og muntert leve hver Far og Bror
Og alle lykkelige Mødre!
At være ung, naar man er næsten graa,
Det er en Kunst man vel skal agte paa:
Hurra for hver,
Den Kunst har kjær!
Vor Vert og vor Vertinde leve!

109

DEN 19DE JUNI 1851.

I

Det var en liflig Sommerdag -
I Gaarden, blandt kjølige Linde
- Hospitalets grønne, susende Flag
Boltred sig Vestenvinde.

II

Professoren holder Bryllup idag! -
Ud, hvor Strandluften strømmer!
Af Ungersvende et lystigt Lag
For Parret Pokalen tømmer.

III

Dengang var ikke een Gud mig nok
Svimmel vaklede Fyren
Imellem Asklepiadens Stok
Og Musens Skjød med Lyren.

IV

Tredobbelt følte jeg mig dengang
Hygæas Præst beslægtet,
Ham, der baade Plektret svang
Og paa Kathedret fægted;

V

Hvem Aphrodite, gunstig og mild,
Fordi han erotisk brændte
110 Og vogted over sin Ungdomsild,
En elskelig Hustru sendte.

VI

Og fem og tyve Aar har ei løst
De sympathetiske Knuder,
Der i Mandens og Ynglingens Bryst
Blev knyttet af mægtige Guder.

VII

Hav Tak for det Vidnesbyrd derom,
Jeg fik fra den Henipelske Lade -
En poetisk Luftning, idag det kom,
Med Duft af de friskeste Blade.

VIII

En Krydder fra de sundeste Strøg,
"Indviftet af Musens Vinge",
Et sindrigt Smykke, et Konstforsøg,
I femten brogede Ringe.

IX

Saa kjækt udskaarne, med Krøller og Kant,
Saa uafhængig af Moden,
Som Folderne i det lette Gevandt,
Der synker Cythere til Foden.

X

Værdige til den skønne Krands,
Sølvbryllupet fæster i Haaret;
111 Ildfulde som den Ungdomsglands,
Begge i Livet har baaret;

XI

Og som - det styrke Himlen til!
Med stadig Lue vil brænde:
En trofast, ægte Kjærligheds-Ild
Hos Begge til Livets Ende!

112

VILHEMINE ALVILDA UNSGAARD, FØDT HERBST.

*

Med omvendt Fakkelt saae vi Englen træde
Til Huset, hvor de Lykkelige boede,
Hvor endnu frisk sig Brudekrandsen snoede,
Hvor Hjertet bankede af Moderglæde -

Hvor Vuggen, opredt, ventede den Spæde -
Men Moer og Barn det stumme Vink forstode;
Til Englens Himmelflugt de sig betroede,
Tætslyngte, Haand i Haand, en yndig Kjæde!

Kun med et Smiil blev Mandens Graad besvaret;
Et smerteligt Farvel med et forklaret -
Er da et Savn Alt hvad der efterlades?

Nei! i den sorgopfyldte Sjæl oprinder,
Lidt efter lidt, en Himmel fuld af Minder -
Af Stjerner, skjønnere end selv de Glades!

113

DEN 23 JULI 1851.

*

I

Hvor Langensø den høie Bakke speiler
I sine Bølgers kjøliggrønne Glands;
Hvor festlig smykt den lille Lystbaad seiler,
Og rundt om Slottet vaier Flag og Krands;
Hvor Sommerdagen i de stille Dale
Udaander sine Blomsters bedste Duft -
Der strømme Gjæster til de lyse Sale,
Og Hornet toner i den varme Luft.

II

Dog gjælder Festen i de gjæstfri Skygger
Ei Husets egne, unge Skjønhedsflok,
Hvis fagre Haand idag kun Salen smykker
Og slynger Krandsen for en anden Lok.
Ei heller Vertens Priis, med høie Toner,
Vor brave Ven, er Dagens muntre Kald:
Hans Lovsang synges af de friske Kroner,
Der rundtom dække Bakkens skjøne Fald.

III

Fra Svendborgsund, Hvidkildes Himmelsæde,
En ædel Slægtning, dyrebar og kjær,
Er kommen hid, at dele Festens Glæde,
Sin Fødselsdag, i Vennekredsen her.
Forynget Kraft i Hendes Hjerter strømmer,
Og Helbred straalere fra det glade Blik:
Paa Hendes Sundhed Bægeret sig tømmer,
Og gode Ønsker imod Himlen gik!

114

IV

O ædle Frue, som Dit Hjem forskjønner,
Ved milde Dyder, from og vennehuld,
For Dig paa denne Dag opstige Bønner,
For Dig er Sangen høi og ærefuld!
Den hvide Kilde i det Fjerne suser,
Misundelig, fordi Du ei er der:
Men Langensø sin Bølge yndigt kruser,
Fordi, Pauline Holsten, Du er her!

115

COTILLON-DEVISER

Jeg elsker Dig, du faureste Pige paa Jorden! -
- Saa er det ikke mig,
For jeg er kun den faureste Pige i Norden.

Lisbeth! Lisbeth!
Læg din lille Haand i min
Den er saa fiin -

Jochum, Jochum!
Aldrig taer jeg den igjen,
Min Hjertensven -

Frøken, vil du være Kjæresten min,
Saa vil jeg glad være Husbonden din?

Min Herre, min Herre, det gaaer ikke an,
De er for ung til at kaldes min Mand.

Smukke Pige med det sorte Haar,
See lidt paa mig!

116

Nei, Hr Jæger, nei!
Lad mig gaae min Vei!

Gud dennem forlade, som Aarsag er,
At de ei sammen maa være -
Som have hinanden af Hjertet kjær,
Og elske i Tugt og Ære -

Hvo gjør i Odense det smukkeste Huus?
Muus.

Hos hvem kan man vente det næste Bal -
Mine Herrer og Damer jeg spørger dem ad?
Hos Biskop Gad.

Har De følt hvordan Adam Homo fortryller?
Ja, leve Paludan-Müller!

Mellem store og lille Belt
Er Fyen saa net situeret -
Som i Cotillon en Helt
To Damer har engageret.

117

Hvad ønskes: Student, Officeer, Kjøbmand, Baron?
Tør jeg bede om en bitter Makron.

For Cholera, den russiske Hex,
Vi ingen Frygt vil nære -

Af Doctere har vi hele Sex
Foruden de Militaire.

Ved Seinens Bredder Paris er stor,
Ved Themsens London er større -

Men Odense er baade lille og stor
Og har det paa det Tørre.

Med Knebelsbarterne par force
Jeg finder mig saa grumme net -

Men naar De faaer et Ridderkors,
Saa er De først complet.

En Candidat kan længe gaae
Og see sig om og vrage -
Men naar han bliver altfor graa,
Saa vil ham Ingen tage.

118

Ich bin nicht hübsch, ich bin nicht schön,
Das heisst ich bin nicht hässlich eben -

Denn wären Sie dies, Sie mögens gestelm,
Dann möchten Sie lieber gar nicht leben.

En Sko, som trykker, er meget slemt,
Og to er endnu værre -

En god Mazurca er bestemt
Det bedste Middel, min Herre!

Der var en Tid, da jeg var meget lille,
Min hele Krop var kun en Alen lang -
O ti om denne Tid i Aften stille,
Det kan vi tale om en andengang.

Jeg elsker mit Land, min Konge, mit Kald!
Min Herre! husk, De er paa et Bal!

Dannevang med grønne Bred,
Ved den blanke Vove -

I dit Skjød boer Kjærlighed,
Fred i dine Skove.

119

Holder De af en Constitution?
Er derved ei meget risqueret?

Jeg ynder den, for min Person,
Vor Amtmand er constitueret

Har De bemærket de nye Lygter?
Halvoplyst Odins Stad nu undrer -

Det bliver ei anderledes, jeg frygter,
Odin var eenøiet, om De erindrer.

TØR JEG HAABE, YNDIGSTE NEGLIKE

Tør jeg haabe, yndigste Neglike?
De taer feil, min Herre, jeg vil ikke.

120

MAN HAR SAGN OM BORGTAPETER I

I

Man har Sagn om Borgtapeter,
Hundredaarige, paa hvilke
De afblegede Figurer,
Syete Sting i Sting af Silke,

II

Faae et sælsomt Liv om Natten

Stige ned, og - som i gamle
Dage, sig i Riddersalen
Hyggeligt og muntert samle

III

I de bløde Lænestole
Damerne, med Atlasslæbet,
Blændende sig atter kaste -
Munden smiler, rosenlæbet.

IV

Ridderen, som fra Tapetet
Bleg og gusten man erindrer,
Læner sig paa Stoleryggen,
Stærk, sortskjæget - Øiet undrer.

V

Guld og Perlemoder glimrer
Paa de gamle Instrumenter -
Og ætherisk hvide Hænder
Trykke støvede Tangenter

121

VI

O vidunderlige Toner!
Klang af svundne Tider høres!
Damens fine Haand med Anstand
Op til Ridderskjæget føres -

VII

Næsten kunde man misunde
Dette Skyggeliv - hvis ikke -
See! Hun blegner bag sin Vifte,
Døsig stirrer Herrens Blikke -

VIII

Selv den tappre Ridder gyser,
Smutter som den hele Vrimmel
Ind i Muren, i Tapetet -
Dagen seer kun Støv og Skimmel

IX

O, hvor skønne, nydelige
Spøgelser kan ei fremtræde!
Ja, i Mindets Dæmringstime
Lever op den gamle Glæde.

X

Mange lyse Nætter, fulde
Af en yndig Gjenfærdsvrimmel,
Ønsker jeg en ung Veninde,
Ret en fuld Erindringshimmel.

122

MAN HAR SAGN OM BORGTA PETER II

*

I

Man har Sagn om Borgtapeter,
Hundredaarige, paa hvilke
De afblegede Figurer,
Syete Sting i Sting af Silke,

II

Faae et sælsomt Liv om Natten
Stige ned, og - som det gamle
Herskab fordumstider - sig i
Maanskinscabinettet samle.

III

I de bløde Lænestole
Damerne, med Atlasslæbet,
Blændende sig atter kaste -
Munden smiler, rosenlæbet.

IV

Og en Riddersmand - om Dagen
Neppe kjendelig for Synet -
Læner sig paa Stoleryggen,
Stærk, sortskjæget, dunkelbrynet.

V

Gjennem Buevindvet glimre
De forgyldte Instrumenter -
123 Hvide Skyggehænder jage
Over støvede Tangenter.

VI

Klang fra de forsvundne Tider!
O vidunderligt at høre!
Gammeldags Galanterier
Hvidskes i et yndigt Øre.

VII

Næsten kunde man misunde
Dette Skyggeliv, hvis ikke -
See! hun blegner bag sin Vifte,
Angst for Morgenrødens Blikke.

VIII

Selv den tapre Ridder gyser,
Smutter, som den hele Vrimmel,
Ind i Muren, i Tapetet -
Dagen seer kun Støv og Skimmel.

IX

Saadan smutter bort fra Dagens
Færdsel ogsaa Sjælens Mærker,
De forsvundne Sympathiers
Efterladte Billedværker.

X

Glemsel, som et Møl, dem gnaver,
Tiden slukker deres Farve -
124 Kun Erindringsnatten bringer
Flygtigt Liv i deres Larve.

XI

O, men skønne, elskelige,
Spøgelserne kan fremtræde,
Og i mængen Dæmringstime
Lever op den gamle Glæde.

XII

Fra Tapetet stige Mindets
Falmede Figurer, - lægge
Sig paa den bekjendte Sopha
Og gemytligt Benet strække.

XIII

Fruen, med ætherisk Hvidhed,
Bringer Lampen. - Marianes
Øine funkle med et Mørke,
Hvori Sjælens Flammer anes.

XIV

Talen sig gymnastisk øver,
Springer Buk, som fordums Dage
Ja, paa Bordet fyldes Glasset
Og de gamle Retter smage.

XV

O, man gantes, gjør sig over
Spøgelser og Geister lystig -
Selv ved Hanegalet rækker
Man hinanden Haanden trøstig.

XVI

Sukker sit: a rlvederla!
Og, som jeg i Aften, smutter
I Tapetet - - kjære Christian,
Ak, idet jeg Brevet slutter.

126

MAN HAR SAGN OM BORGTAPETER III

I

Man har Sagn om Borgtapeter,
Hundredaarige, paa hvilke
De afblegede Figurer,
Syete Sting i Sting af Silke,

II

Faae et sælsomt Liv om Natten
Stige ned, og, som i gamle
Dage, sig i Cabinettet
Hyggeligt i Maanskin samle.

III

I de bløde Lænestole
Damerne, med Atlasslæbet,
Blændende sig atter kaste -
Munden smiler, rosenlæbet.

IV

Ridderne, som paa Tapetet
Man om Dagen knapt kan mærke,
Læne sig til Stoleryggen,

Brune, skjægede og stærke.

V

Støvede Tangenter trykkes -
Svundne Toner kan man høre -
Gammeldags Galanterier
Hvidskes i et yndigt Øre.

127

VI

Næsten kunde man misunde
Dette Skyggeliv, hvis ikke -
See! den Skjønne blegner bag sin
Vifte, angst for Solens Blikke.

VII

Selv den tappre Ridder gyser,
Smutter, som den hele Vrimmel,
Ind i Muren, i Tapetet -
Dagen seer kun Støv og Skimmel.

VIII

Saadan gaaer det ogsaa Venskabs
Stille Tegn og Billedværker,
De forsvundne Sympathiers
Efterladte Mindesmærker.

IX

Glemsel, som et Møl, dem gnaver,
Tiden slukker deres Farve -

Kun Erindringsnatten bringer
Flygtigt Liv i deres Larve.

X

Og, som hist i Borgen, stige
Falmede Figurer, flade
Tegninger, i Mindets Time,
Ud fra disse hvide Blade -

XI

Færdes som i svundne Tider,
Sladdre sammen, gør sig lystig -
128 Selv ved Hanegalet rækker
Man hinanden Haanden trøstig

XII

Sukker sit: a rivederla!
Og, som jeg i Aften, smutter
I Tapetet - ak, idet jeg
Verset her paa Bladet slutter.

129

MAN HAR SAGN OM BORGTAPETER IV

I

Man har Sagn om Borgtapeter
Hundreदारige, paa hvilke
De afblegede Figurer,
Syete Sting i Sting af Silke,

II

Faae et sælsomt Liv om Natten
Stige ned og som i gamle
Dage sig i Cabinettet
Hyggeligt og muntert samle.

III

I de bløde Lænestole
Damerne, med Atlaslæbet,
Blændende sig atter kaste -
Munden smiler rosenlæbet.

IV

Ridderne som man om Dagen
Paa Tapetet knapt kan mærke,
Læne sig paa Stoleryggen,
Brune skjæggede og stærke

V

Støvede Tangenter trykkes -
O vidunderligt at høre!
130 Gammeldags Galanterier
Hvidskes i et yndigt Øre -

VI

Næsten kunde man misunde
Dette Skyggeliv, hvis ikke -
See! bag Viften blegner Damen,
Angst for Morgenrødens Blikke.

VII

Selv den tappe Ridder gyser,
Smutter, som den hele Vrimmel,
Ind i Muren, i Tapetet -
Dagen seer kun Støv og Skimmel.

VIII

Saadan gaaer det ogsaa Sjælens
Underfulde Billedværker,
De forsvundne Sympathiers
Efterladte Mindesmærker.

IX

Glemsel som et Møl dem gnaver,
Tiden slukker deres Farve -
Kun Erindringsnatten bringer
Flygtigt Liv i deres Larve.

X

Og, som fra Tapetet, stige
Falmede Figurer, - lægge
Sig paa den bekjendte Sopha
Og gemytligt Benet strække.

131

XI

Blade I de gamle Bøger
Stoppe sig den gamle Pibe;
Ja, de trofastgamle Hænder
Hjerteligt hinanden gribe.

XII

O, man gantes, gjør sig over
Spøgelse og Geister lystig -
Selv ved Hanegalet favner
Vennen Vennens Skygge trøstig,

XIII

Sukker sit: a rivederla!
Og, som jeg i Aften, smutter
I Tapetet - Ak, idet jeg,
Kjære Krogh, Epistlen slutter.

132

DU VAR HENRIVENDE PAA BØRNEBALLET

Du var henrivende paa Børneballet
Og endnu meer med myrtevundne Lokker
Tilbederne tog stedse til i Tallet,
Som Sommerfuglene om Liliens Klokker.

Nu til en Digtens Viv og Elskerinde,
Med sky Nysgjærighed, som til en Muse,
Man løfter Øiet op - det Væld at finde,
Der kan poetisk lædske og beruse.

Dog det, som henrev, var bestandig: Qvinden,
Den blonde, kydske, sværmeriske Ynde,
Med Kløft i Hagen, Smilehul i Kinden,
Der før som nu fik Adam til at synde.

Og en af dem, der maa sin Lykke prise,
At have kjendt Din Kraft, Din Blomsterfylde,
Har skrevet disse Linier, for at vise,
Hvordan Du kan fortumle og fortrylle.

133

EPILOG.

Tillad - jeg har endnu et Ord -
Et Slutningsord, før Teppet falder, -
Jeg, som fra dette Sted ifjor,
Skjøndt svag af Evne, ung af Alder,
s Blev udvalgt til den store Ære,
For Publicum, ei blot paa egne
Og paa vort lille Selskabs Vegne,
Men som en Tolk for Konsten selv,
En Velkomsthilsen at frembære,
En Bøn om Ly, for den og dem -
Og ikke blot et flygtigt Hviil,
Som mødig Trækfugl paa sit Tog,
Men om et Arnested, et Hjem - -
Tillad, jeg taler om mig selv -
Og af et fuldt, erkjendtligt Bryst,
Der ei kan modstaae denne Lyst,
Den saa naturligt følte Trang,
Til her at tolke Dem engang
Min Tak for hvert et venligt Smil,
Der gav den Uerfarne Mod; -
For hver en Bifaldslyd, der lod
Opmuntrende mig ane her
En Fremtid der var mig saa kjær; -
For Gjæstfrihed - for Alt - især
For Skaanslen og den milde Dom,
Hvormed man mig imødekom.
Nu kalder Skovens Poesi -
Landskabets grønne Magt - Nu brænder
134 Ved Himlens Rand et Farvespil,
Et Lys, med meer ætherisk Ild,
End det, Theaterlampen kjender -
Nu blegner Scenens Trylleri
For Sommernattens klare Drøm; -
Titantias og Alfes Chor,
Undinerne i Flod og Strøm,
Afløse nu et mat Orchester -
Til alle Sider sprede sig
Thalias vinterkjære Gjæster -
Modtag da her mit Afskedsord!
Tilgiv, jeg hvidsker mit Farvel,
Med Bønnen om, at huske paa,
Ved Fuglesangen i det Grønne
Og Aftenstiernen i det Blaa, -
At, skal en Gjenklang af det Skjønne,
Som jeg, med mine svage Kræfter,
Med Ungdomshaabet, stræber efter, -
Skal det gjenfødes her og prøves -
Saa viid det: Eders Hjelp behøves!
Saa maa - hos Kredsen, jeg forlod,
Hos Konstens Venner og Veninder -
Det styrke mig, at jeg gjenfinder
Den Skaansomhed, som gav mig Mod!

O MIN VEN, MIN VEN DON CARLO

Odense den 24de Sept. 1852.

I

O min Ven, min Ven Don Carlo,
Min Veninde, Donna Thora,
Hvor bevæget, hvor beruset
Foer jeg bort i Røgcoupeen -

II

Bort fra Eders varme Haandtryk,
Bort fra Eders skjønne Latter -
Ved min Høire sad en Tydsker,
Ved min Venstre sad en Jøde!

III

Hvor bevæget, hvor beruset -
Døende Zigarren brændte,
Tydskeren med Hovdet nikked,
Jøden gabede i Søvnne.

IV

Hvor bevæget, hvor beruset!
Af Dit Venskab, Carl, bevæget,
Af det tro, det tyveaarige!
Og af Thoras Kys beruset,

V

Af det tre die - Jord og Himmel!
Trende Kvs i tvende Somre!
136 Det maa gjøre en Omvæltning

I mit Levnets stille Omløb;

VI

En klimatisk stærk Forandring!
Tre kjedsommelige, mørke
Vintre ere idetmindste
Som tre Efteraar forsvundne.

VII

Hvor bevæget, hvor beruset!
Kulingen fra Nord paa Beltet,
Med en næsten Storm, jog ikke
Blodet bort af mine Kinder.

VIII

Selv i Læ af Hjemmets Mure,
I de aabne, kjære Arme,
Var endnu den sagte Skjælven,
Afskedsrusen, i mit Hjerte.

IX

O Don Carlo, Donna Thora!
Selv i disse Liniers Mathed
Er et Udtryk af min Afsked,
Et Godnat, Farvel saalænge! -

X

Men jeg vil forandre Tonen
Til en fyrig Morgenhilsen,
Et Velmødt! et Takforsidst! for

Velkomst- og for Afskedskysset!

137

XI

Endnu strømmer Morgenluften,
Varmet af Septembersolen,
Under flagrende Markiser
Ind paa Eders Blomsterborde -

XII

Kjære Carl, min Ven Don Carlo,
Min Veninde, Donna Thora,
Og om ei i støvet Frakke,
Med de lange Reiselokker -

XIII

Som en Aand, til disse Stave
Paa Papiret bunden, lister
Eders gamle Ven og Digter
Sig til Jer en Søndagmorgen.

XIV

Tag, som altid, vel imod ham!
Klap hans Haandskrift! stryg de Krøller,
Han poetisk slog med Pennen,
Ud til en naturlig Hilsen!

XV

Fuld af Munterhed og Glæde!
Fuld af dristig Spøg! - Hvor gjerne

Var jeg ikke, heel og holden,
Rund og rynket, selv tilstede!

XVI

Gynged mig i Gyngestolen,
Brød en Stump af Vienerbrødet,
138 Slurkede af Kaffeslurken,
Snaksom med en Snakkesalig!

XVII

Men som Geist, en saakaldt Aand, er
Jeg tilstede kun disværre!
Kan ei slurke Kaffeslurken,
Kan ei bryde Vienerbrødet -

XVIII

Men, til Lykke, snakke kan jeg.
Snakkesalig og fortrolig
Med en snaksom Ven og Frue,
Snakke til den sidste Strophe!

XIX

Donna Thoras brune Lokker
Sig bevæge - Med Lorgnetten
Søger hun et muligt Gjenfærd,
Et kompakt Phantom, en Masse -

XX

Allenfals mig selv i Døren -
Men det er nu eengang mere

Lette Vare, kun Papir med
Poesiens fine Krumspring -

XXI

Selv jeg sidder i det gode,
Gamle Odense, omtaarnet
Af mit Bibliotheks og Læge-
Konstens Snurrepiberier -

139

XXII

Sidder ved et nedbrændt, dunkelt
Lys, i Lænestolen, i en
Blommet Slaabrok, hoster af og
Til, og har en himmelsk Snue.

XXIII

Men paa Vesterbro, en svag For-
Dybning i to deilige O-
Valer, og et Glimt af Perle-
Glands i Roserne af Peithos -

XXIV

Kort, paa Dansk, et Smiil paa Thoras
Mesterlige Ansigt siger snart, at
Brevet, uledsaget af per-
Sonlig Plumshed, er velkomment.

XXV

Nu, saa lad da disse Linier

Trykke Eder til mit Hjerte,
Begge, baade Mand og Kone,
Alle, baade Børn og Gamle!

XXVI

Ak! - paa dette korte Gjensyn
Af en lille Deel af mig - thi
Kroppen er hos mig den største
Og den vigtigste tillige -

140

XXVII

Følger atter Afskedssukket -
Mit Farvel - Farvel, Don Carlo!
Donna Thora, ak, addio! -
Glem mig ei! Felicità!
E Aarestrap

XXVIII

Digtervennen, Don Vernaccio,
Og hans Frue, Donna Giulia,
Bring Dem begge Tak og Hilsen,
Tak for sidst og Tak for Meget!

XXIX

Ogsaa Damerne, de tvende
Sortomflorte Marguerither -
Virkelige, ægte Perler -
Meld Dem min Salutatione!

141

Den 19de om Morgenen.

Min elskte Viv! mit Kiv! mit Liv og yndige Tidsfordriv! Et Ord, kun dette, har jeg endnu at berette: paa Torsdag Kl. 10, da øines vi; da speider fra den fynske Strand Din Mand efter den dampende Snekke, paa hvis Dække staaer en aldrende Qvinde, men en ung Elskerinde, der har ham i Sinde, og som ved Hjulenes drivende Fart, henover Beltets Vande, snart, agter at lande, ile, med Varme, i de aabne Arme, som vente herhjemme, hvor Børnene smile, og hvor en k j ærlig Stemme hvidsker: Du Søde, Hulde og Varme! Gud være lovet, jeg har Dig igjen, min Ven, mit Hjertes Fortrolige, her i det rolige, stille Kammer, hvor mine Kys, med sine Flammer, som i Ungdoms Dage, skal purpurfarve Din Kind, Din Skulder, Din Hage, hvor jeg i Glædesrusen over at have Dig tro og kjærlig tilbage - uden Arrighed, uden Karrighed - herlig og sund, med Rosenmund, med skinnende Tænder, med de kjærtegnende, ærlige Hænder, med det gamle Hjerter, som jeg femogtyve Aar kjender og elsker og ærer som mit; Dit Hjerter føler jeg atter banke ved mit, Din Tanke, uskyldig og reen, atter blandes med min - o Levvel, indtil Gjensynets Stund! Jeg kysser kun, nu til et par Dages Afsked, Din Mund, og underskriver mig i fuldeste, sødeste Forstand:

Din Mand.

Hilsen til Alle! især til Emilie!

142

I SYDENS DAL DEN HVIDE FOS SIG STYRTER

I Sydens Dal den hvide Fos sig styrter
Fra Gletscherüs og snebedækte Fjeld
Og skjuler blandt Kastanier og Myrter
De kjøle Bølgers yndigtsnoete Væld
Men ogsaa Danmarks Bøgeskove dækker
En Skjønhed i sin sommergrønne Krands
En speilglat Søe, der smilende sig strækker
Og viser Gjenskin af hver yndig Glands

Og den er rolig, i de stille Bølger
Den gj emmer Billedet af hvad den saae
Et Minde orn det Elskelige dølger
Den som en trofast Beiler i sit Blaa
Den nynner tidt, ved dunkelt Aftenstevne,
Om kjære Gjæsters veemodsfulde Savn
Og lytter man, saa vil man høre nævne
Louises og Sophies faure Navn.

Og denne Aften, medens Lampen skinner
Blandt dunkle Løv og Guldorangers Pragt
Imellem Blomsterne, som troe Veninder
Har flettet, med Naturen kun i Pagt,
I denne Aften hæver Sø og Skove
Med os den samme hjertelige Røst
Husk os, husk os husk Langensøens Vove
Som huldt I mindes Furesøens Kyst.

143

SØLVBRYLLUPSVISE

* *
--

I

Hvad er Kjærligheds Vaar,
Som saa hurtig forgaaer,
Vel andet end en blændende Drøm?
End en Dag i April,
Fuld af glødende Smil,
Men fulgt af Regnens Strøm? -
Alting sig tegnede
Saa smukt,
Og sikkert vi regnede
Paa Frugt -
Men da Drømmen forsvandt,
Siig os, hvad vi fandt?
Knap Mindet - ikke sandt?

II

Nei, nu er Du for slem;
Sagtens gives der dem,
For hvilke Elskovs Sol ei oprandt;
Som ei saae nogen Frugt,
Skjøndt det tegnede smukt,
For hvem det Hele svandt -
Altid det gaaer dog ei
Saa slemt;
O Elskov, din Vaar vi ei
Har glemt!
Dens Erindring er Lyst,
144 Og I Alles Bryst
Udbreder den sin Trøst.

III

Dog en Dag som i Dag
Taler Kjærligheds Sag,
O Held os, med den stærkeste Røst;

Denne Fest for en Vaar,
Som ei svandt, men bestaaer
Ved Siden af sin Høst
Amor, den ilende,
Blev tro;
Her slog han sig smilende
Til Ro;
Ingen Vinge faldt af;
Man ei Baand ham gav,
Men Huset holdt han af.

IV

Derfor Slægtning og Ven,
Derfor Datter og Søn,
En Skaal for Brudeparret, de To,
Der i femogtyve Aar,
Der i Høst som i Vaar,
Var enige og troe!
Rosen, de dannede
Til Krands,
Med Sølv et kun blandede
Sin Glands -
O vær, Himmel, dem huld,
Og er Tiden fuld,
Bland Roserne med Guld!

145

EWALD.

Paa Sengen skrev du det, med Taarer tunge,
Men Poesien greb dit Digt, og sagde:
Det er det bedste af den danske Tunge.

OEHLENSCHLÄGER.

Fra den Tid Skjalde sang til Slagets Torden,
Blev intet Drapa reist om Heltemodet
Meer gjenlydvækkende end dit i Norden.

BAGGESEN.

Du lyrisk smidige! du giftig stærke
Du Rimets musikalske Klapperslange,
Hvem skulde ei din Trylleskønhed mærke?

GRUNDTVIG.

Jeg kan ei skjære Runerne saa hvasse,
At de paa dig, som du det vel fortjener,
Og paa din store Bautasteen kan passe.

Og alle I, som senere har sjunget
Saavidt som Danmark høines rundt og tunget
I er af hines Qvad kun Efterrunget.

146

AT ALPERNE VIL SPEILE SIG I BELTET

At Alperne vil speile sig i Beltet -
Har Sagnet sagt - det skeer saasnart paa Kysten
Med Schweitserhaand vi reise Frihedsteltet.

147

SOM I EN HELLIG DØDSKAMP

Som i en hellig Dødskamp
Mit unge Hjerte banker -
Og dn har ladet falde
De sidste Hensynstanker.

Af dine skønne Øines
Lynsvangre mørke Himmel
Sees kun, imellem Taarer,
En smægtende Æthers-Strimmel.

Min Røst er qvalt, min Stønnen
Er afgrundshuul og rusten -
Og du - selv dine Læbers
Sølvrene Klang er brusten.

O Tvendes Liv, Gulhyndy,
Er næved at udslukkes -
Selv Amor maa forskrækkes,
Som seer dit Øie lukkes.

Han iler med sin Fakkell -
Han sikkert Faren kjender -
Med himmelsk Hast, forsigtigt
Et tredie Liv han tænder.

148

HELLIGE ENSOMHED

Hellige Ensomhed!
Dig har jeg elsket,
Du var min kjæreste Verden,
Den anden var mig en Biting.
Du og jeg!
Da blev jeg besjælet;
Du og jeg!
Da, skjøndt jeg følte mig selv
Som uendelig Lidet,
Jeg følte mig altid som Noget.
Og dette Liv,
Som af Alt
Jeg blev klarest bevidst,
Det kjærlighedsfuldeste,
Frieste Liv,
Det skyldte jeg Dig,
Din tavse Omfavning.
Du var en Moder,
Selv havde jeg ingen,
Skjøndt jeg var barnlig og kjælen;
Du var en Fader,
Selv havde jeg ingen,
Skjøndt jeg var drenget og vild.

149

JEG SAA DIG BLUSSE OG JEG SKJALV

Jeg saa dig blusse og jeg skjalv
Forstillelsen kun skjulte halv
En Attraa i vort Bryst
Som aldrig Dyden veed at skatte
For hvilken Ord er altfor matte
En ubegrændset Lyst.

150

MEGET LOLLAND MIG GAV, DEN FRUGTBARE Ø, DA JEG SOM FREMMEDE

Meget Lolland mig gav, den frugtbare Ø, da jeg som Fremmed,
Ung, med min 19aars Viv kom til dens blomstrende Strand:
Hyggeligt Hjem, Venner, og hvad mit Hjerte forlangte,
Sundhed, Børn, Brød - Alt i et rundeligt Maal.
Ogsaa et velanseet Navn, Indvaanernes Huldskab, en Lykke
Stigende Aar for Aar, tør jeg vel rose mig af.
Nysteds deilige Strandbred - aldrig jeg glemmer din Hyttes
Gjæstfri Røg og det Blik smilende gav mig din Bugt
Aalholm din ældgamle Borg, med de vældige Mure, med Taarnets
lo Fiirkant, og med din Parks slyngende Roser, hvis Skjød
Aandede Duft fra Jordens fjerneste Strøg, i hvis Skygge
Nattergalene slog, ak, og hvor Musen jeg fandt.
Ingen Plet dog var mig saa mild, indbydende, kjærlig,
Frugtbar paa Held og saa fri for Sorg og Bekymring,
Ingen, som Guldborglands skovomkrandsede Mark
151 Ingen for mig og Mine saaledes fyldig paa Goder,
Et Overflødhedshorn var mig det straalende Slot -
Straalende, siger jeg - ja thi det straalte af Adel og Rigdom -
Adel af ædleste Slags, Rigdom af skjønneste Art,
Midt i sin landlige Ro en sand Høiskole for Dyder,
Skjønhedens, Konstens Asyl - nei deres Fæstning og Borg.

152

FIK KONG MIDAS FOR SIN SMAG

*

Fik Kong Midas for sin Smag
Æslets loddne Øre,
Hvad Forvandling kan i Dag
Vi da faae at høre?
O Apoll! for Ret lad gaae
Naade her i Hallen;
Lad en Flok af Æsler faae
Kløgt i Pandeskalden!
(forfra)

153

DE FØRSTE SKARER ER FORSVUNDNE

De første Skarer er forsvundne
Hertugen, mærker jeg, er nær
Fanerne, fra Fjenden vundne
Bagefter kommer, sammenbundne
See Søstre, Paukerne, see der.

Til disse Ord et Blik med Himlen
Og Haabets søde Drømme i
Hvor Øiet fløi, og sank i Stimlen -
Ha - livløs faldt hun om i Vrimlen. -
- Det hele Krigstog drog forbi.

154

ET DEILIGT SOMMERLIV

Et deiligt Sommerliv - det regner og det blæser!
Et prægtigt Mandomsliv - jeg tegner og jeg læser.

DU VAR DEN FINE ROSE

Du var den fine Rose,
Blegrød i Sommerluften,
Og jeg var Atmosfæren,
Som fyldte sig med Duften.

HER VAR END NATUREN SAMLET

Her var end Naturen samlet,
Fuld af Friskhed og af Aand,
Konsten havde end ei famlet
Paa den med sin matte Haand.

EMBRYO

Saaledes sad vi ofte sammen
- Haand i Haand - Blik i Blik -
En usædvanlig deilig Belysning -

Men det er længe - længe siden
Langt førend Tiden,
Og hvor det var, det veed vi ikke.

FRAGMENT

Mistvivlende kun Sjælen trækker
Igennem Støv sin dorske Krop,
Hvor kedelig sig Søen strækker,
Og Landet gabende seer op -

MEN FRA ERINDRINGEN, DET SVUNDNE

Men fra Erindringen, det Svundne
Sit største Tryllerie hun henter,
Som Konstens marmorblege Skjønhed
Paa melankolske Monumenter.

I DISSE SNEEREGIONER

I disse Sneeregioner
Der findes Alperoser, Knogler

DET ER MIN PLIGT, DET FØLER JEG, AT SKRIVE

Det er min Pligt, det føler jeg, at skrive
Og melde Dig, vi er endnu ilive

O ALLE JORDENS ENGLEGLUTTER

O alle Jordens Engleglutter
Er min Rosauras Attributer

158

CHRISTIANSHOLM MED BORG OG SKOVE

I

Christiansholm med Borg og Skove
Ved den blanke Sø,
Dig maa Vandringsmanden love,
Reed han under Ø -
Kornet bølger paa din Banke,
Fugle i din Sø sig sanke
Og din Hauges bløde Bugter
Krandse Blomst og Frugter.

II

Mure fik dit Slot og Volde,
Som stred mangan Dyst,

Som kan Stormens Tørning holde
Uden Bræk og Brøst;
Men ei meer til Krig og Feide
Kun for Stjerner Gang at speide,
Hvor den stille Sølvsky svæver,
Taarnet nu sig hæver.

III

Og hvor fordum Vikingskaren
Gjemte Pul og Spyd,
Tømte Hornet efter Faren
Sang til Skjoldelyd -
Sidder Tænkeren i Salen
Fryder sig ved Oldtidstalen,
Og med vittig Kløgt betragter
Livets mange Fagter

159

IV

Borgens Roes i gamle Dage
Skal ei plat forgaae,
Den var Tilhold for de Svage,
Den er endnu saa.
Gavmildhedens skjønne Glæder
I de danske Herresæder
Kan ei glemmes, naar en Kvinde
Hersker blidt derinde.

V

Held dig Borg ved Lollands Skove
Ved den blanke Sø
Vandringsmanden maa dig love,
Reed han under Ø. -
Gjæstmildt i den høie Stue
Sysler Grevens ædle Frue,
Fattigmand, som kom med Klage,
Hjulpen gik tilbage.

VI

Derfor lad nu Toner klinge
Høit i Slottets Sal,
Hende vi vor Jubel bringe
Ved en fyldt Pokal.
Grevens Frue leve længe,
Vennehuld mod dem, som trænge,
Borgens Perle, Egnens Smykke
Og sin Christians Lykke.

160

VI HAR FØRT OP ET LILLE SKUESPIL

Vi har ført op et lille Skuespil,
Og I har overbærende seet til.
Høistærede, I vil da ei fortryde
Jeg et par Ord end ovenpaa tør byde.
Langtfra, at jeg vil prøve paa at sige
Til Eder dette Spils Betydning og deslige
Hvorfor, med hvilke Hensyn, til hvad Ende
Vi næsten hele Stuen endevende
Og gjøre vore smaa og lystige Personer
Om til Madammer, Lærere, Baroner
Det vil, langt klogere, I selv erkjende
Et Par Undskyldninger kun Politiken
Befaler os at stille mod Kritiken
Vi spille fransk! - Hvorfor just lege fremmed
Og tale udenlandsk her midt i Hjemmet?
Tilgiv, vi ventede ved denne Maske
Paa ingen Maade jer at overraske,
Men mangan Bommert, mangt et lille Hak,
Uskyldig, let Feiltagelse, som - ak
Os vilde have voldet megen Skam i Dansken
Det bæres over med, vi veed, i Fransken
At, vi, skjøndt Børn, ei Børn har forestillet
Men derimod de Ældres høiærværdige Billed,
Det var, o tro mig, ei af Indbildskhed,
Men kan en gammel Fyr som Rosenkilde
Med Kone og 6 Børn saa vidt jeg veed
En Skolepog med Flagrekrave spille,
Saa at vi flyde hen i Graad af Latter,
161 Hvad stor Urimelighed er da i
Om eengang Drengen tør agere Vatter?
Undskyldningerne ere da forbi;
Vi beilte ei til Muser og Parnasser,
Vi svedte ikke for Theaterkasser,
Men hvis vi vandt, I Kjære, Eders Gunst
Forstod vi til Fuldkommenhed vor Kunst
Og var der Følelse og barnligt Liv,
Var der Begeistring i vor Tidsfordriv,
Saa viid, det gjalt ei denne løse Leeg,
Men, kjære Fader! ja, den gjalt kun Dig!
Din Fødselsdag, hvad kan vi gjøre bedre,
End ved uskyldig Børneleg at hædre
Men Alvor svæver over Barnets Lyst
Naar varm Taknemlighed er i dets Bryst
See, Søstre, see! hans Navn, det brænder der

Svagt Udtryk kun af Kj ærligheden her.

162

MUNTER OG TIDLIG TIL KRIGERNES SKARE

Chr.
Munter og tidlig til Krigernes Skare
Førte han Sønnen ved faderlig Haand
For at det Gode jeg tro skal bevare
Planted han Æren mig dybt i min Aand.

Emilie
s Bly er Violen, bedugget i Dalen,
Lærken saa smuk ved sin jublende Røst,
Villigt og venligt er Barnet i Salen,
Saa gad jeg være, min Fader til Lyst -

[]
Skjøndt jeg er lille, jeg bruger Forstanden
Og jeg vil synge saa godt som jeg kan
Fader han kysser saa tidt mig paa Panden,
Derfor jeg kysser igjen paa hans Hand,

Alle
Elskede Fader! o hør paa vor Stemme!
Kjærlighed lyder og Glæde i den!
Moder og Du er vor Lykke herhjemme
Gid vi maa gjøre jer Glæde igjen.

163

DURCHSAUSEN DER OSTWIND

Möge den Sund aufschäumen, den Wald durch-
sause den Ostwind
Ziehend das trübe Gewölk schwärzen die heitere Luft:
Uns bleibt dennoch der Sinn iriscfa, voll fröh-
licher Kraft in der Kälte
Dankend zu feiern den Tag, der uns so Schönes gebracht.
Hohes Gefühl durchflammt den Britten beym Namen des Schakspear
Er der Dichter-Coloss. Vieles und Grosses dazu
Haben sicfa Deutsche zu rühmen, das Herrlichste doch ist der Göthe
Spanier lächeln stolz, zeigend Cervantes Gedicht
Noch begeistert den Griechen zu Heldenthaten Homeros
Wir auch fühlen das Herz pochen im freudigen Lust
Dass uns der muthige Sanger, der Sanger der nordischen Götter
Schönheitstrahlend den Geist kraftigt mit seinem Gesang
Ihm an dem glücklichen Tage, an dem er einst uns geboren.
Sagt das treue Gefühl liebend ein dankbares Wort.

164 Freuden, gesellige Lust, umsonne, Dichter, dein Wohnhaus
Unschuld, Liebe - wie reich blühen dir diese schon da
Nie ermangle dir Kraft zu schlagen die tönende Harfe
Dänen ein göttliches Heil, Deutschen ein wonniges Glück.

165

KONG FREDRIK GAV SIT VISE BUD

I

Kong Fredrik gav sit vise Bud
Om Borgerret og Ære;
Han planted Friheds unge Skud,
Som snart skal Frugter bære.
Vi skulde ei med Trællesind
See Dagen gaae og komme,
Men træde selv i Raadet ind
Og fælde sunde Domme.

II

Da tænkte vi: det gamle Huus,
Som stod blandt os saalænge
Og daglig synker meer i Gruus -
Det kan til Bedring trænge.
Det Vidne var til vort Forfald
Saavelsom til sit eget -
Ei meer det langsomt smuldre skal,
Men reises, som saameget.

III

Dog Krykken ved det syge Knæ
Er kun en daarlig Støtte,
Og flikke paa det møre Træ,
Er kun til liden Nytte;
Vi førte derfor op fra Grund
En Bygning heel og holden,
Hvis Kjærne er saa frisk og sund
Som Ret fra Hedenolden.

IV

Her læses Lovens Bogstav grant
I disse lyse Sale
Og Alt, hvad der er Godt og Sandt,
Skal komme her paa Tale;
Ja, selv hvor Brødens mørke Sti
Til Fængslets Dyb sig sænker,
Skal Luften strømme lys og fri
Om skaanselfulde Lænker.

V

Velkommen være hver en Gjæst,
Alt inden Nakskov Volde,
Som kom, med os den muntre Fest
Ved Nytaarstid at holde!
Saa vist som Vaaren komme vil
Og Sommerdagens Skygge,
Saa sikkert stunder Tiden til
For Danmarks faure Lykke.

VI

Fred være da med dette Tag,
Hvor Lov og Ret har hjemme,
Hvor, for og mod, i hver en Sag
Skal høres Friheds Stemme!
Og Glæden over fuldført Værk,
Som vi idag udsjunge,
Tidt lade her mod Loftet stærk
Sit kjække Hurra runge!

LOKKERNE.

I

I Skovenes lune
Dæmrende Tætning
Omgav mig den brune
Knudrede Fletning.

II

Mig svalte det Mylder
Af Løvet, som kruset
Og ringlende fylder
Solsiden af Huset;

III

Blandt slingrende, bløde
Slyngplanter og Ranker,
Der sank mig imøde -
Jeg famled i Tanker.

IV

Paa Skyer jeg stirred,
Hvis drivende Mængde,
Sortkrøllet, forvirret,
Om Maanen sig trængte.

V

Paa Tangen, der løftes
Og slynges tilside,
Hvor Bølgerne kløftes
Skummende hvide.

VI

Paa mørke Aurikler
Paa duftende Klaser,
168 Hvis Tykning sig vikler
Om blændende Vaser

VII

O pragtfuld tilvisse
Den krøllede Trængsel -
Meer yndigt, end disse,
Dog søger min Længsel.

VII

En Fletning, som skilles
I Strømninger mange -
Der snøe sig, forvildes,
Omslyngende, lange -

IX

Som løses og bindes
Som bølger og ruller
Men - blødt om en Qvindes
Snehvide Skulder

X

Jeg mindes - jeg mindes
Guldlokker, I fagre!
Q sug, hvor I findes,
O siig, hvor I flagre!

XI

Paa Søen - i Haven -
Jeg søger og leder -
I Skoven - i Graven -
Hvor finder jeg eder?

169

FRAGMENTER

170

171

UD I DEN FRISKE LUFT! UD I DEN FRIE NATUR

Greven, (kommer)
Ud i den friske Luft! Ud i den frie Natur!
Lad staae i døsig Fred det fængselsmørke Buur!
Den milde Søvn har bort sig fra mit Leie svunget,
Og Drømmens Harpestreng, den gjøglende, er sprunget.
O Elzinice, o, en giftig Orm har røvet
Dit Blomster Sundheds-Sødmen, og min Sjæl bedrøvet!
Hvad skal jeg paa den mørke, sorgindhylte Klode,
Hvor mine Barndoms-Genier mit Bryst for- lode?
Hvor Tungsinds klamme Haand har lagt sig om mit Hjerter,
Og Haabets visne Liig haansmiler til min Smerte ?
Lad Lykkelige kun sig Glædens Guldax binde,
Den hele store Skat vil dog tilsidst forsvinde.

172

Jægeren (afsides)
Ei, see Ur. Greven! Naa hvad skriver man
Idag? At Fugl og Fisk og Morgensolen
GFer Greven Audiens og han ei dem,
Det tegnes bør med Rødt i Almanakken.
(blæser paa Hornet.)

Skovklang.
Fru Ecko sidder i Kløft, i Fjeld,
Der drikker hun af det kolde Væld;
Narcissus er død,
Er død!
Fru Ecko, her kommer en ung Cumpen,

En Bjergets Søn er ogsaa han;
Det gamle Metal
Har født ham til Verden i Klippehal;
Han farer i Dyb, han farer i Top,
Med gyldent Harnisk omkring sin Krop,
Hvor Skoven er grøn og Himlen er hvalt,
Overalt.
Fru Ecko, suk, suk, suk ei meer,
De muntre Fugle i Skoven leer,
Hihihhi!
Og Bjørnen til sine Labber seer,
Brummerum!
Hør Klagen banker alt paa din Dør:
Luk op!
En Beiler, en Beiler! Fru Ecko, hør!
Suk ei meer! Suk ei meer!

173

LÆRKEN HUN SJUNGER OG KLOKKEN GAAER

* *

HYRDEDRENG

Lærken hun sjunger og Klokken gaaer,
Alt saa tripper mine hvide Faar.
Folket foer til Kirke imag,
Saasnaart det monne lakke ad Dag,
Bondens Hustru i Vadmel og Liin,
Adelig Frue i Hermelin,
Unge Karle og Piger smaa,
Lystig var det at skue paa.
Som en Neglike broget og kruus
Myldret Veien til det Kirkehuus,
Men ingen skinned paa grønne Land
Som Frøken EBBA, den Lillievand.
I Fløiel og Skarlagen var hun klædt,
Selv var hun en Rose i Midten stædt
En Blomst hun havde i hver en Haand
Og Sløifer om Livet af Gyldenbaand.
Hun kom herved fra sit høie Slot
Mens Taagen stod paa og Græsset var vaadt,
Men aldrig saasnaart hun paa Veien var,
Før Luften saae ud som en Lilie klar,
Og i Skoven nikkede Løv og Rus
Den ædelig Frøken saameget til Priis.
Men hvad ligger vel for Snekke der,
174 Og hure kommer til Lands den her?
Vel maa jeg kjende den gyldne Raa,
Jo mere jeg nu skuer derpaa,

Det er Hr GRIMOLFS vilde Garn,
Saalidet sig skjuler dens sorte Ham.
Selv er han en Fugl baade leed og ram.
Saa mangengang han reed under Øe
At beile til EBBA., den statelig Møe,
Men hende han var for beedsk en Blomme
Ret aldrig vilde hans Beilen fromme,
Og kommer han med sine Svende nu,
Hjelp, St Birgitt! han har ondt i Hu.

175

HELVEDE (Forsøg til et beskrivende Digt)

Beskrive Steder, Egne, Lande, man besøgte,
Og denne Dont saa mesterligen røgte,
At selv en streng Kritik man ei behøver frygte,
Det kræver visselig, Behændighed,
Der veed at nytte rigtig Pennens Spændighed
Stoffets Ubændighed,
Anbringe passende sin Kløgts Elendighed
Og, frem for alt, Kjedsomligheds Nødvendighed
Men derimod beskrive Noget,
Som man i Grunden aldrig saae,
Som mange ingen Vægt meer ligger paa,
De fleste forbigaae
Og som ærværdigt Meubel lader staae,
En Ting, hvis hele Tilvær sættes,
Som noget, hvorom trættes;
Beskrive dette, falder noget broget.
Men vil man vinde, maa man vove noget,
Og, for at komme ud med Sproget,
Ved disse Vers forstaaer jeg en Indledning,
Langt fjernet fra Forfængligheds Tilbedning -
En Christen er jeg, ingen Hedning -
Hvorned jeg vil begynde Haabets Fedning,
At man betragter mit Forsøg, som noget,
Hvis Hensigt er at zire Sproget.
176 Afsides paa et Fjeld, hvor ingen courbetterer
Fordi at man paa Æsler sig generer,
Og endnu mere paa Blankskinnebeen,
Hvor Granen strækker mørk sin stive Green
Og ingen Lygte den illuminerer
Der ligger Helvede, en Hovedstad,
Men vee! fra andre skiller den sig meget ad.
Elimatet der er raat; et evigt Jask
Gjør blanke Støvler der til en Umulighed
Jordbundens Smask gjør Engletrin til Trask,
Paadigter Dandsemestere Udulighed
Berøver Damerne
Den svævende Jomfrulighed.

177

AFSIDES I EN DAL, HVOR SJÆLDEN SOLEN KOMMER

Afsides i en Dal, hvor sjælden Solen kommer,
Hvor Vinteren er lang og kort den lyse Sommer
Der ligger Helvede, en Hovedstad;
Men vee! fra andre skiller den sig meget ad.
Med mørke Huse, daarligtakke Skure,
Omgivet trindt af gamle, halvforfaldne Mure,
Ved første Syn - æsthetisk upåaklagelig -
Den falder mere skummel end behagelig.
Klimatet der, er raat; et evigl Jask
Gjør blanke Støvler der til en Umulighed;
Jordbundens Smadsk gjør Engletrin til Trask,
Paadigter Dandsemestere Udulighed,
Berøver Damerne - i Flugten,
Den svævende Jomfrulighed.
Om Vinteren, naar lis bedækker Bugten,
Naar Østenvinden blæser,
Da høster man en Mængde rode Næser,
Der kunne gjemmes Somren over.
Om Natten ikke sødelig man sover,
De smaa Insecter, man har kaldet Lopper,
Med sjælden Fjærkraft hopper,
Forfusker Søvnens milde Qvægelse
Og volder idelig Bevægelse,
Hvorved man søger disse Dyr forjage
Hvad nytter det, at Tanker, hele Oder Drage
178 Ved Nat igjennem de opvakte Hoeder?
Poetisk Flor man rimelig formoder!
Men tænk, nu vaagner og Samvittigheden,
Den stikker Næsen derimelPm!
Marsch! maae den arme Skjelm
Bort fra sit drømte Eden.

179

BAG HYTTENS RUDER SMAA

I

Bag Hyttens Ruder smaa
Seer jeg Maanen langsomt gaa
Halvt fordulgt og halvt tilsyne
Mellem Humleranker, dugget Løv,
Straalen spiller paa min Dyne
Og paa Gulvets Støv
Ingen Lyd! kun Sengen knager,
Naar det varme Sted jeg vrager
Eller kløer, hvor Loppen plager.
Kobberpanden

Glassene med Guld om Randen
Hvor ærværdigt
Dog til Gammen fix og færdigt

II

Bag Døren i en Vraa
Uden Laas og uden Slaa
Ligger Tøsen, træt af Valtsen
Træt af Bryllupstadsen Støi og Qualm
Udstrakt Armen, blottet Halsen
Paa den blanke Halm.
Men i Stuen øverst oppe,
Ha jeg kan ei Tanken stoppe -
Der er Elskovssolen oppe
Amor møder
Der sin Broder; undres, støder
Paa sin Nabo,
Klapper, raaber høit da Capo!

180

III

Slikket skiller
Lokken som paa Panden triller

DEN REGNDRYPPEDE SANDVEI

Kattehale og Ranunkler
Græs i Morgenregnen funkler
Blomster røde blaa
Mellem høie Rugax staae

181

EI DE SNOE SIG OM DET STIVE

Ei de snøe sig om det Stive,
Om det Marmorkolde, Døde -
Nei, om det, som er ilive,
Om et Hjerte, som kan gløde.

Ei om noget Ligegyldigt,
Gammelt, Konstlet og Elendigt -
Nei, om det, som ungt og fyldigt,
Gud har dannet, egenhændigt.

SAAE JEG IKKE DINE SPREDES

S[aae] jeg ikke Dine spredes
Naar de stille Stjerner funkler,
Men paa Jord, ei anderledes

Deres Billed jeg forguder
I min Sjæl

182

FISKEREN

Halerie - flyvende Skum -
Alting har Staten tilegnet sig, Jorden, Luften
med hvad der groer og lever i den,
Jorden med sit Leer og Gruus
Mark og Eng med Korn og Straa
Skov og Busk med Dyr og Hare
Luften selv med Lærken i
Selv den lille Ferskvandssø
Med Karudsen ...
Kun paa snevre Landeveie, kan man
færdes frit, og paa knebne Gader.
Kun paa Havet er man fri
Kun paa Havet
Fik Naturen Raaderum
Kun i Bølgens Rige
Kan Naturen sige
Til den Flok, som lider Nød:
Kom! her er mit Moderskjød
Kom! her kan I finde Brød!
Bagsiden:
Blæsten kaster Skum paa Landet